

SES PARTİSİ

TÜRKİYE'NİN SESİ
ALTINÇAĞ PARTİSİ

PROGRAM VE TÜZÜK

 [sespartisiorg](https://twitter.com/sespartisiorg)

 [Ses-Partisi](https://www.facebook.com/Ses-Partisi)

 [sespartisiorg](https://www.instagram.com/sespartisiorg)

 www.sespartisi.org

SES PARTİSİ

TÜRKİYE'NİN SESİ
ALTINÇAĞ PARTİSİ

PARTİ PROGRAMI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti II. Yüzyılına doğru ilerlerken kendisine bir gelecek bulmaya çalışıyor. Türkiye'nin Sesi Partisi olarak yapısal sorunlar ve güncel yansımalarının, siyasetin kapsam ve metodundan kaynaklandığı kabulüyle Türkiye Cumhuriyetinin demokratik bir hukuk devleti hüviyetini kazanması için elimizi taşın altına koymaya karar verdik. Bu kararımız doğrultusunda yeni bir siyaset tarzı ile sadece topluma nefes aldirmayı değil geleceğimizi de ortak akılla inşa etmeyi ve Cumhuriyetimizin II. yüzyılında refahı yüksek, sivil anayasaya sahip ve demokrasisi tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmiş bir ülke olma hedefimizi paylaşmak istiyoruz. Türkiye'nin Sesi Partisi yurttaşların etnik köken, dil, din, cinsiyet, siyasi ve sosyal aidiyet farkını gözetmeksizin; özgürlük, eşitlik ve adalet temelinde katılımcı ve müzakereci bir demokrasi hedefiyle siyaset yapacaktır. Türkiye'nin Sesi Partisi olarak İnsan hak ve özgürlüklerini, yaşam hakkını en temel ve vazgeçilmez doğal hak olarak kabul ediyor; düşünce ve ifade özgürlüğü önündeki tüm engelleri kaldırmayı ve çoğulcu toplumsal bir yapıyı hedefliyoruz. Bizler daha onurlu ve birlikte yaşayacağımız bir Türkiye için bir araya geldik. Siyasetin güven ve umut odağı olması için ülkesini seven herkesi bizimle beraber sorumluluk üstlenmeye davet ediyoruz.

HEDEF VE İLKELERİMİZ

Biz,

Katılımcı ve müzakereci demokrasiyi

Yerelden merkeze yapılanan demokrasiyi

Şeffaflık ve hesap verebilir siyaseti

Yeni, sivil ve demokratik bir anayasayı

Eşit vatandaşlığı

Eksiksiz şekilde uygulanan “güçler ayrılığı”nı

Adalet ve liyakatı

Özgürlüğü ve sosyal adaleti

Farklılıklara saygıyı

İnanç ve vicdan hürriyetini

Denge ve denetlemenin eksiksiz uygulanmasını

Güçlü bir sivil toplumu

Cinsiyet eşitliğini

Fırsat eşitliğini

Doğanın ve tüm canlı hayatın varlıklarını devam ettirmesinin güvence altına alınmasını benimsiyor, üretken ve geleceğinden endişe taşımayan bir Türkiye’yi hedefliyoruz.

Yeni bir dünyayı ülkemizden başlayarak değiştirmek mümkün.

Türkiye’nin Sesi Partisi bu inançla yola çıkıyor.

Türkiye’nin Sesi Partisi’nin temel değerleri insan hakları, özgürlükler, hukuk devleti, demokrasi, eşitlik ve dayanışmadır.

Bu temel değerlerin yeni Türkiye’yi tanımlayan başlıca özellikler olmasını istiyoruz.

ÖZGÜRLÜKLER

Özgürlük, insan değeri ve onurunun ayrılmaz parçasıdır.

Demokrasi düşüncesinin henüz ortaya çıkmadığı en eski çağlardan bu yana insanlar özgürlük mücadelesi veriyor.

Her birey, hiçbir iktidar veya hiçbir çoğunluk tarafından çiğnenemeyecek vazgeçilemez ve devredilemez temel hak ve özgürlüklere sahiptir. Bunların başında yaşam hakkı, düşünce ve ifade, inanç ve ibadet özgürlüğü gelir.

Yaşama hakkı insanın en temel ve vazgeçilmez hakkıdır.

Düşünce, tartışma ve serbestçe örgütlenme özgürlüğü bireyin gelişmesinin, güçlü toplumun ve demokrasinin olmazsa olmaz gerekleridir. Aynı zamanda toplumun gelişmesi, refahı ve sürekli daha iyiye doğru yol alabilmesinin mutlak koşulu özgür düşüncedir.

Özgür düşünce bir toplumun demokratikleşmesinin, bilimde, kültürde, sanatta ve nihayet uygarlık yarışında başarılı olabilmesinin önkoşuludur. 21. yüzyıl dünyasında uluslararası ilişkilerde saygınlık ve ağırlık kazanabilmesinin ölçüsüdür

İnanç özgürlüğü önünde engeller olmasını hiçbir surette kabul etmiyor; her insanın, inancını hiçbir endişeye kapılmadan özgürce yaşayabilmesini istiyoruz.

Siyasi düşünce, inanç, etnik köken veya başkaca değişik özellik taşıyan tüm yurttaşların yaşam özgürlüğünü güvence altına almak devletin görevidir.

Hiçbir ayırım yapmadan tüm yurttaşların anlatma, tartışma ve inanç özgürlüğünü güvence altına almak da devletin en temel görevidir.

Farklı olmak insanın en doğal özelliklerinden ve toplumsal hayatın gerçeği olarak kabul edilmelidir.

Türkiye'nin Sesi Partisi hiçbir ayırım yapmadan tüm yurttaşların düşünce, ifade, inanç ve örgütlenme özgürlüğünü güvence altına almanın devletin en temel görevi olduğunu kabul eder. Farklı olmayı kültürel ve sosyolojik zenginlik, toplumsal hayatın gerçeği, insan olmaktan kaynaklı en doğal tezahür ve çoğulculuğun gereği olarak görür.

HUKUK DEVLETİ

Özgürlük ve hukuk arasındaki bağlantı çok açık ve güçlüdür.

Özgürlük isteyenlerin güç aldığı ana kaynaklardan biri hukuktur. İlk çağlardan beri insanlar; özgür olabilmek için başka bir insanın değişken, önceden bilinmeyen ve keyfi iradesi tarafından değil yasalar tarafından yönetilmek gerektiğini kabul etmiştir.

Ancak yasalar tarafından yönetilmek özgürlüklerimiz için her zaman yeterli koruma sağlamayabilir. Eğer yasalar, yasa koyucunun dilediği her buyruğu kapsayacak kadar genişlerse, özgürlük yerini kulluğa terk edebilir.

Sadece yasaların varlığı keyfilikten kurtulmaya yetmediği için, yasaların üstünde ve onlara meşruiyet kazandıran, her yerde ve her zaman geçerliliği olan değerler gerekir. O da temel insan hakları ve özgürlükleridir.

Birey, insan olmaktan kaynaklanan vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklere sahiptir. Bireyin doğal hakları yasa koyucunun üstündedir. Hiçbir iktidar, bireyin temel hak ve özgürlüklerini ihlal eden yasalar çıkaramaz.

Devletin en temel amacı, eşit yurttaşların vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklerini korumasıdır. Ve bu, hukuk devletinin en temel görevidir.

Devlet, toplumun dışında ve üstünde, kendi başına belirlediği amaçlar güdemez.

Türkiye'nin Sesi Partisi, yasama meclisinin çıkardığı yasaların ve hukuk sisteminin işleyişinin, eşit yurttaşların vazgeçilmez temel hak ve özgürlükleri anlayışı üzerine inşa edilmesini sağlayacaktır.

Yasama, yürütme ve yargı gücü devlete aittir. Temel hak ve özgürlükler, güçler ayrılığının sert bir biçimde uygulanması ile sağlanır.

Devlet hukukla sınırlıdır. O nedenle demokratik devletin olmazsa olmaz koşulu, siyasi iktidardan ve başka her türlü dış etkenden bağımsız, adil ve etkin işleyen yargıdır.

Toplumun bütünlüğü barış ve adaletle sağlanabilir. "Hukukun üstünlüğü" ilkesi hukukun amacı olan adaletin tesisi için temel ilkemizdir. Türkiye'nin Sesi Partisi yönetiminde devletin kırmızı çizgisi adalet olacaktır.

DEMOKRASİ

Hukuk devleti, devletin birey karşısındaki gücünün sınırlanmasının kabul gördüğü devlettir.

Türkiye'nin Sesi Partisi, tüm kurum ve kurallarıyla demokrasinin toplumsal düzen olmasının mücadelesini yürütür ve demokrasiyi savunur.

Demokrasi, halkın egemenliğine dayalı, hiçbir çoğunluğun çiğneme hakkına sahip olmadığı temel hak ve özgürlükler rejimidir.

Demokrasinin en temelinde, farklılıkları ne olursa olsun tüm insanların eşit değer taşıdığı, her yurttaşın devlet ve toplum yönetimini etkilemede ve katılımda eşit hakka sahip olduğu inancı yatar.

Demokrasi aynı zamanda özgürlükle iç içedir. Düşünce, tartışma, örgütlenme, toplantı özgürlükleri olmadan demokrasi olmaz. Sık sık otoriter baskı rejimleri de kendini demokrasi olarak tanıtır ancak bu rejimler gerçek bir demokrasi değildir.

Türkiye'nin Sesi Partisi özgürlükçü demokrasiyi savunur.

Siyasi düşünce, inanç, etnik köken veya başkaca her açıdan çoğunluktan farklı eşit yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini korunması, demokratik toplumun ayrılmaz parçasıdır.

Demokrasi, sadece halkın devlet yönetimine katılma aracı değildir; aynı zamanda toplum içindeki tüm ilişkileri şekillendirmesi gereken bir dünya görüşü ve değerler sistemidir. Demokratik dünya görüşü iş yerinden ekonomiye, kurumların işleyişine ve toplumsal ilişkilerin diğer alanlarına yayılmalıdır.

Demokrasi, farklı kesimlerin görüşlerinin ve çıkarlarının müzakere edildiği bir zemindir. Herkes kendi görüşlerini ve çıkarlarını savunma hakkına sahip olduğu kadar diğerlerinin görüşlerini dinleme, diğerlerinin demokratik haklarına saygı duyma ve hoşuna gitmese de alınan kararlara uyma sorumluluğu da taşır.

Güçlü toplum, ancak böyle bir katılımcı ve müzakereci demokrasi anlayışıyla hayata geçirilebilir.

Türkiye'nin Sesi Partisi, bugün sahip olduğumuz gelişmiş teknolojik olanaklardan yararlanarak katılımcı ve müzakereci demokrasinin yayılmasının ve güçlenmesinin önünü açacaktır.

Bazı durumlarda demokrasi, haksızlıkları ve gerginlikleri önlemekte başarılı olamayabilir ancak bu çelişkileri aşmanın yolunu demokratik yöntemler içinde kalarak bulmak her zaman mümkündür.

Demokraside toplumsal değişimin ve büyük sorunları aşmanın yolu köklü siyasal reformlardan geçer. Köklü reformlar yaparak değişime inanmak, demokratik siyasetin daha iyi bir gelecek yaratabileceği inancını da temsil eder. Demokrasi, yurttaşların sorunlarını kendi elleriyle çözebilme ve kendi geleceğini şekillendirme yeteneğine inancı ifade eder. Demokrasi çoğulcu yönetim ile sağlanabilir. Çoğulcu yönetimde vatandaşların seçme haklarını kullanırken iradelerinin oluşumunda, bilgi edinme yolundaki her türlü engel ve çarpıtma ortadan kaldırılır. Böylelikle seçmen iradesi en sağlıklı şekli ile yönetime yansıtılır.

EŞİTLİK

Eşitlik, özgür birey ve demokratik toplum için tayin edici bir temel değerdir. Eşitsizliklerin derin olduğu toplumlarda özgürlükler güçlü olamaz, demokrasi iyi işleyemez.

Temel eşitlik talebi siyasal eşitliktir yani yasalar önünde ve devletin işlemleri karşısında yurttaşların aynı haklara sahip olmasıdır.

Türkiye'nin Sesi Partisi tüm bireylerin eşit haklara sahip olmasının yanında kanunlar ve yasalar karşısında hiçbir kişi, sosyal sınıf, kurum ve zümrenin farklı bir muameleye tabi olmamasının güvencesini verir. Yasalar karşısında eşitlik algısının zedeleneceği hiçbir durumun içinde bulunmaz, maşeri vicdanın kabul etmeyeceği sonuçların oluşmasına toplumsal barışın örselenmemesi adına müsaade etmez. Toplumsal algı ve hafızada eşitsizlik ve haksızlık intibai yaratacak hiçbir fiile karşı pozitif ayırım içinde olmaz.

Türkiye'nin Sesi Partisi yasalar önünde ve yargı uygulamaları karşısında yurttaşların karşı karşıya kaldığı haksız ve adaletsiz sonuç üreten uygulamalara son verecektir.

İnsanlar asla aynı değildir. Eşitlik talebi, insanların aynı olduğu iddiası değildir. Sadece kadın ve erkek değil, her birey farklıdır. Sadece cinsiyet ve biyolojik olarak değil, sadece derisinin rengi veya etnik köken olarak değil; yetenekleri, hayata başlama koşulları, maddi durumu, ailesinin sosyal konumu da dâhil pek çok açıdan birbirinden farklıdır.

Eşitlik talebi, insanların farklı olduğu kabulünden başlar ve her türlü farklılıkları nedeniyle insanların hayatta karşılaştıkları zorlukların en aza indirilmesini ister.

Eşit yurttaşların hepsi aynı değere ve öneme sahiptir. O nedenle kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklılıktan ileri gelen engeller kaldırılmalı ve cinsiyet eşitliği sağlanmalıdır.

Eşit yurttaşlar arasında her türlü toplumsal konum ve statü farklılığından ileri gelen engeller ve imtiyazlar kaldırılmalı ve sosyal eşitlik sağlanmalıdır.

Eşit yurttaşların toplum içinde yükselme ve yeteneklerini kullanma yolları, herkese eşit koşullar altında açık olmalı ve fırsat eşitliği sağlanmalıdır.

Sonuç olarak toplumun sahip olduğu zenginlik adil şekilde dağıtılmalı ve iktisadi eşitlik sağlanmalıdır. Siyasal, sosyal ve fırsat eşitliğinin sağlanmış olması, toplum içinde önceden mevcut eşitsizliklerin büyük ölçüde aynen devam etmesini ve kendini yeniden üretmesini engellemeye yetmez. Bu nedenle toplum içindeki gelir ve servet farklılıklarının hakça dağılımı sağlanmalıdır.

Eşitlik, insanların farklı olduğunu reddetmediği gibi toplumda tekdüzeliği de hedeflemez. Tam aksine bireyler arasındaki farklı özelliklerin daha güçlü bir şekilde kendini ortaya koymasının yolunu açar; çeşitliliği ve çoğulculuğu artırır. Çünkü eşitlik, bireylerin yeteneklerini ve kimliklerini geliştirme ve tercihlerini özgürce yapabilme olanaklarını artırır. Partimiz, "eşitlik" talebini çoğulcu ve güçlü toplumun yolunu açan en hayati değerlerden birisi olarak kabul eder.

Eşitliğin aynı zamanda özgürlükleri güçlendiren bir yönü vardır. Çünkü bireyin özgür tercihlerde bulunabilmesi için sadece siyasal haklarının güvence altına alınması yetmez, aynı zamanda yeterli maddi olanaklara ve sosyal güvenceye sahip olmasını gerektirir. Cinsiyet eşitliği sosyal ve iktisadi eşitliğin de sağlanmasını gerektirir. Özgürlük ve eşitlik beraberce güçlü toplumun iki büyük güvencesidir. **Türkiye'nin Sesi Partisi** eşitlik talebini çoğulcu ve güçlü toplumun yolunu açan en hayati değerlerden birisi olarak kabul eder.

DAYANIŞMA

Güçlü toplumun gereği, tüm eşit yurttaşların dayanışma içinde yaşayabilmesidir. Yurttaşların karşılıklı bağımlılığı dayanışmanın temelini oluşturur. Dayanışma tüm bireyleri ve tüm toplum kesimlerini kapsar.

Dayanışma ancak karşılıklı saygı, hoşgörü ve gönüllü beraberlik duyguları üzerinde sağlıklı bir şekilde yükselebilir. Toplumun hiçbir bölümünün dışlanmışlık ve öteki duygusu yaşamaması, dayanışma ve güçlü toplumun önkoşuludur.

TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

-Fikir, İfade, Basın Özgürlüğü ve Gösteri Hakkı

Fikir, ifade ve basın özgürlüğü bir rejimin demokratik karakterini yansıtan en önemli göstergedir. Eleştiri hakkı, gösteri yürüyüşü ve protesto, objektif haber alma hakkı yurttaşların bulunduğu toplumda özgürlüklerini kullanmaları için vazgeçilmez araçlardır. Türkiye'nin Sesi Partisi olarak fikir, ifade ve basın özgürlüğünü katılımcı demokrasi için önemli görüyor; bu hakların kullanımı noktasında yurttaşlarımızın özgürce davranabileceği bir düzeni vazgeçilmez olarak görüyoruz.

Bu bağlamda,

-Siyasetçilere yönelik hakaret içeren, şiddet çağrıştıran,onur ve haysiyet hedefli eleştiriler hariç diğer eleştiriler düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında kabul edilecek,yargının konusu olmaktan çıkarılacaktır.

-Basın özgürlüğü mutlak anlamda korunacak kişi haklarını tahkir eden, ırkçı, şiddeti öven veya teşvik edecek yayınlar dışında yaptıkları haberler nedeniyle yargılanamayacaklardır.

-Gösteri ve yürüyüşler anayasal hak olup keyfi ve yasadışı gerekçelerle veya kamu güvenliği iddiası ile engellenemeyecek, anayasal hakları keyfi şekilde kullandırmayan, engelleyen yöneticiler hakkında gerekli tasarrufta bulunulacaktır.

-Hiç kimse şiddet çağrısı veya nefret suçu işlemediği müddetçe, ne kadar aykırı olursa olsun kahir ekseriyetin katılmadığı, şok eden düşüncelere sahip de olsa bundan ötürü yargılanmayacaktır.

Düşünce, ifade ve basın özgürlüğü tüm tarafların katılımını da esas olarak hukuki altyapıya kavuşturulacaktır.

-Örgütlenme Hakkı

Örgütlenme özgürlüğü anayasal bir hak olmakla birlikte, bireylerin kendi ekonomik,sosyal ve özlük haklarını korumak için kendilerini temsil eden bir toplu yapı oluşturarak bir araya gelmeleridir. Demokrasiler siyasi parti, sendika, dernek ve vakıf gibi birçok örgütlenme biçimine faaliyetlerini özgürce yapma ve varlıklarını sürdürme hakkı sağlamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti örgütlenme özgürlüğüne yer veren uluslararası antlaşmaları usulüne uygun bir şekilde onaylamış ve iç hukukunun bir parçası yapmıştır.

Bu bağlamda örgütlenme önünde engel olan mevzuat, paydaşların da katılımıyla gözden geçirilerek yeniden düzenlenecektir. Bu düzenlemeler anayasal güvence altına alınacaktır.

-İnanç ve Vicdan Özgürlüğü

Din ve vicdan özgürlüğü, bütün inançlara eşit davranan ve inanmayanların da inanmama hakkını da gözetecek şekilde devlet güvencesi altında olmalıdır. Devlet vatandaşların din ve ibadet tercihlerine müdahale edemez. Devletin görevi, eşit haklara sahip yurttaşların din ve inançlarının gereğini hiçbir endişe ve korkuya kapılmadan her türlü baskıdan uzak ve barış içinde yaşamasını sağlamaktır.

Devlet; insanların din, inanç, öğretisi ve manevi tercihlerini hoşgörü ve saygıyla karşılar. İbadetin şekli ve ibadet yeri gibi konular sadece o din ve inanç mensupları tarafından belirlenebilir. Devletin ibadethane ve mabetler için kabul ettiği hukuki statü, o inanca mensup bireylerin kabul ettiği doğrultuda olacaktır. Bu yaklaşım bütün din, öğretisi ve inanç grupları için geçerlidir.

Devletin temel görevlerinden biri, din ve inanç gruplarının varlıklarını özgürce sürdürebilmesi, geleneklerini koruyup geliştirebilmesi ve örgütlenebilmesi için sahip oldukları hak ve özgürlükleri kullanmalarını güvence altına almaktır.

İnanç farklılıkları üzerinden toplumun bir kesiminin başka bir kesimiyle karşı karşıya getirilmesi hoşgörüyle karşılanamaz ve kabul edilemez.

Bu bağlamda inanç ve vicdan hürriyetini doğru bir şekilde tanımlayarak her vatandaşın kendi inancını veya inançsızlığını yaşayabileceği bir yasal altyapı kurarak toplumsal barışı güvence altına alacağız.

-Ana Dili Eğitimi

Anadili, insanın doğup büyüdüğü aileden ve yakın çevresinden edindiği dildir. Kişinin toplumla oluşturduğu ilişkileri ve kişisel gelişimi belirleyen önemli bir iletişim sistemidir. Anadili sadece bir dilin kullanımı ile sınırlı olmayıp dilin sahibi olan toplumun kültür, edebiyat ve tarihinin saklandığı bir hafızadır. Bu yönüyle de resmî dil yanında vatandaşların anadilini de öğrenmelerini, geliştirmelerini ve kullanmalarını sağlamak demokratik devletin görevidir. Devletin diğer görevi de anadillerinin bilim dili olarak eğitim süreçlerinde yer almasını sağlamaktır.

Türkiye'nin Sesi Partisi anadili taleplerini, temel vatandaşlık haklarının bir parçası olarak görür. Anadilinin kullanımı önündeki engelleri kaldıracağını ta-

ahhüt eder. Anadiline dönük taleplerin karşılanması toplumsal dayanışmayı ve gönüllü beraberliği de güçlendirecektir. Ülkemizde Türkçeden farklı çok sayıda anadili vardır. Bu konuda yapılacak yasal altyapı neticesinde anadili eğitimini tüm ülke sathına yayarak anadili sahibi vatandaşlarımızın geçmiş ile gelecek arasına köprü kurmasını sağlayacağız.

KAMU YÖNETİMİ

-Kamu Yönetimi Anlayışımız

Kamu yönetimi anlayışımız; çağdaş, liyakat esaslı, şeffaflık ve denetlenebilirlik ilkelerine dayanmaktadır. Kamuya alımlarda ihtiyaçlar doğru belirlenerek verimlilik ilkesi ön planda tutulurken vatandaşın ihtiyaçlarına çözüm üreten, bürokratik engelleri ortadan kaldıran ve teknolojiyi maksimum şekilde kullanan bir anlayışı hayata geçireceğiz. Etkin, kolay erişilebilir ve vatandaşların memnuniyetine dayalı bir kamu yönetim sistemi için tüm kurumları da içine alan bir reformu hayata geçirmeyi taahhüt ediyoruz.

-Merkezi Yönetim

Kamu kurumlarında siyasi iradenin atayabileceği yöneticiler üst yönetim organları ile sınırlandırılacaktır. Diğer bütün yöneticiler fırsat eşitliği ve objektif kriterler ile oluşturulan terfi sistemi neticesinde belirlenecektir. Bu terfi sisteminde hizmet, eğitim ve yazılı sınav araçları kullanılırken mülakat ile işe alım ve terfi mutlak surette yasaklanacaktır. Kamu çalışanı işe girdiğinde hangi koşullarda, kaç yıl sonra hangi kademeye geleceğinin kariyer planını yapabilecek ve bunun güvencesi devlet olacaktır.

-Yerel Yönetim

Yerel yönetimlerde katılımcılık ve doğrudan demokrasi araçlarını etkinleştirerek valiliklerin denetim görevi yaptığı, karar alıcıların yerelden belirlendiği, yatırım ve ihtiyaçların yereldeki organlarca belirleneceği bir modeli esas alıyoruz. İl genel meclisleri aracılığıyla yurttaşların siyasal katılımı ve sivil toplumun da danışma ve denge-denetleme görevi gördüğü bir model için yasal altyapıyı kuracağız. Yerel yönetimlerde sunulan kamu hizmetlerinde bürokrasi azaltılacak, vatandaşların etkin ve öngörülebilir süre ve maliyetle hizmet alması sağlanacak ve vatandaşların karar alma süreçlerine katılımının önündeki engeller ortadan kaldırılacaktır.

SIYASİ PARTİLER VE SİVİL TOPLUM

-Siyasi Partiler Kanunu

Mevcut Siyasi Partiler Kanunu ile partiler; merkezîyetçi, lider odaklı ve üyelerin iradesini delegelelere bağlayan temsilî bir kurum noktasındadır. Partimiz yerel ve doğrudan demokrasi araçlarını önemseydiği için partilerin üye bazlı politika üretmeleri ve siyasal katılımı üye bazlı gerçekleştirmek için Siyasi Partiler Kanununda gerekli değişiklikleri yaparak, üyelerin iradesinin parti kurulları ve başta yerel yönetimler olarak TBMM'ye yansımaları sağlayacak; bunu yaparken gençler, kadınlar ve dezavantajlı grupların siyasal katılımı için de gerekli hukuksal altyapıyı sağlayacaktır.

-Sivil Toplum Örgütleri

Türkiye'nin siyasi, ekonomik, kültürel konular başta olmak üzere tüm toplumsal sorunlarının çözümünde ve demokratik değerlerin korunmasında sivil toplum büyük bir öneme sahiptir. Sivil toplum, siyasi partiler de dâhil olmak üzere demokratik kitle örgütleri, platformlar ve tematik çalışma yürüten tüm yapıları kapsar. Sivil toplumun, siyasetin ve idarenin tüm uygulamalarını denetlemesi doğasının gereğidir. Sivil toplum sadece karar alıcılara yönelik baskı gruplarından ibaret olmayıp denge ve denetleme görevini de katılımcı demokrasinin gereği olarak yerine getirir. Sivil toplumun niteliğinin artması için gerekli yasal altyapı kurularak genişletilecektir. Sivil toplum örgütlerinin demokratik değerler ve evrensel hukuk standartlarına uygun bir biçimde faaliyet sürdürebilmesinin önünü açarak sivil toplumun, karar alıcılar ve ilgili kurumlar ile işbirliği sağlanacaktır. Yerel yönetimlerden yasama organına kadar toplumsal tüm meselelerde karar alma süreçlerine sivil toplumun etkin katılımının sağlanacağı bir mekanizma geliştirilecektir.

SOSYAL POLİTİKALAR

-Sağlık Hizmetleri

Erişilebilir, sağlık altyapısını güçlendiren, hasta memnuniyetini arttıran, tıp çalışanlarının özlük haklarını ve çalışma standartlarını iyileştiren politikalar; tüm paydaşların aktif katılımı da sağlanarak hayata geçirilecektir. Özellikle son dönemde tıp doktorları ve sağlık çalışanlarının maruz kaldığı şiddetin

sürekli hâle gelmesi, kamusal hizmet standartlarının değişmesi gerekliliği kadar sağlık hizmetlerinde güvenliğe dayalı yasaların oluşturulmasını da zarrı kılmaktadır. Sağlık hakkı her insan için aynı önemdedir; dolayısıyla özel hastaneler standardında kamu hastanelerinin donatılması ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi için sağlık çalışanlarının, çalışma saatleri, özlük hakları ve ücretlerinde iyileştirmeler ivedilikle hayata geçirilecektir. Önleyici sağlık hizmetleri ve tamamlayıcı tıp çalışmaları desteklenecek,, hasta hakları titizlikle korunacaktır.

-Eğitim Hizmetleri

Ezberci eğitim ve geleneksel yöntemler geride bırakılarak çağdaş, bireyi merkeze alan, çoğulculuğu ve demokrasiyi içselleştiren bir müfredata sahip, ihtiyaçlara cevap olan ve en önemlisi bilimsel boyutu güçlü bir model tüm paydaşların işbirliği ile ülkemize kazandırılacaktır. Eleştirel düşünme becerisini kazanmış, teknolojiyi doğru şekilde kullanan, ilgi ve yeteneklerinin farkında olan ve en önemlisi yurttaş bilinci olan özgür bireyler yetiştirmek eğitim politikalarımızın temelini oluşturacaktır. Türkiye'nin Sesi Partisi eğitim hakkını vazgeçilemez bir insan hakkı olarak görür ve hiçbir gerekçeyle engellenmesine müsaade etmez. Eğitimin ideolojik amaçlar yerine toplumsal dayanışma ve yurttaşlık bilincine dayalı, temel hak ve özgürlükleri önemseyen, sistemin bilimin ve sanatın gelişime açık bir yapıya kavuşması hedeflenmektedir. Eğitim, sosyal güvence altına alınarak imkânı olmayan herkesin eğitim giderleri her kademedede kamu kaynakları ile karşılanacaktır.

Türkiye'nin Sesi Partisi olarak iş gücü piyasasının gerekleri ve nüfus doğrultusunda kalifiye eleman yetiştiren yükseköğretim kurumlarının arttırılmasını hedeflemekteyiz. Her kente üniversite politikasının sonucu olarak mezun enflasyonu yaşanmaktadır. Her kentte bulunan üniversitelerin bölge üniversitelerine bağlanarak ihtisas bölümlerinin adil bir şekilde paylaşılması sağlanacaktır. Düşük kapasiteli vakıf üniversitelerindeki kontenjanlar minimum düzeye düşürülerek kamusal eğitimin güçlenmesine imkân sağlanacaktır. Eğitimde politikalarımız bölgesel farklar ve dinamikler doğrultusunda yapılandırılarak fırsat eşitliğine katkı sağlanacaktır.

-Dezavantajlı Gruplar

Temel hak ve özgürlükleri esas almak suretiyle, dezavantajlı toplumsal grupların anayasadan doğan haklarını hiçbir baskı hissetmeden kullanabildiği, sosyal ve siyasal alana etkin bir şekilde katılmalarını da sağlayacak uygulamalar tüm paydaşların görüşleri ve beklentileri doğrultusunda yapılandırılarak

hayata geçirilecektir. Dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımı, ülkemizin sosyal refahını da belirleyen bir göstergedir. Bu yönüyle hem sosyal hizmet alanında hem de sosyal fonların kullanımı noktasında objektif koşullar belirlenerek politikalar yasal altyapıya kavuşturulacaktır. İstihdam ve kamu hizmetlerine erişilebilirlik noktasında gerçekleştireceğimiz uygulamalar ile yaşamı birlikte daha elverişli hâle getireceğiz.

-İstihdam

Anayasal hak olan çalışma hakkını kullanmak isteyen yurttaşlarımızın, taleplerini karşılayacak çok yönlü istihdam biçimlerine ağırlık vererek esnek çalışma usulünü sömürüye yol açmayacak şekilde yapılandıracağız. Güvenceli istihdamı kural, esnek çalışmayı istisna olarak kabul edeceğiz. Ucuz iş gücüne karşı yaygın istihdam ve iş kanunundaki boşlukları, emeğin lehine yeniden yapılandırarak emeğin karşılığı olan adil ücrete dayalı politikalar hayata geçirilecektir. Özel çalışma büroları ve araçların korunduğu güncel yasa lağvedilerek emeği koruyan, kayıtlı çalışmadan taviz vermeyen ve emeğin karşılığına denk gelecek ücret tüm paydaşların katılımıyla yasal altyapıya kavuşturulacaktır.

-Gençlik

Gençlerimizin evrensel değerleri içselleştirmiş, hoşgörülü, kendisini güncelleyen ve teknolojiyi etkin kullanan bireyler olarak sosyal ve siyasal alanda özne olmalarını istiyoruz. Gençlik politikamız, gençlerin eşit vatandaşlık kapsamında imkânlarla erişimini sağlayan, ilgi ve yeteneklerine uygun eğitim alan ve sosyal ve kültürel olarak dünya vatandaşı olmalarına dönüktür. Gençleri siyasetin oy deposu olarak değil, her alanda ülkemize katkı sağlayan dinamik bir grup olarak görüyoruz. Bu bağlamda öncelikle gençlerin kaliteli eğitim, istihdam ve kendi yeteneklerine uygun kendilerini geliştirmelerine dönük kamusal politikalar paydaşların da katılımıyla hayata geçirilecektir.

-Kadın

Kadın politikalarımızı, kadının siyasal ve sosyal alana etkin katılımını esas alarak istihdamda eşit yer alabildiği ve en önemlisi kadına karşı şiddetin sıfırlandığı bir modeli esas alarak yine kadınların katılımıyla yapılandıracağız. Partimiz kamu çalışanlarında ve yetkili makamlarında, nitelikleri uygun olmak koşulu ile yüzde elli kadın kotası uygular. Bu amaçla kamu çalışanlarının yüzde elli kadın oluncaya kadar, işe alımlarda kadınlara pozitif ayırımcılık uygular.

Partimiz; çoğulcu demokrasi, toplumsal cinsiyet, karar süreçlerine katılım gibi süreçler hakkında ulusal ve sosyal medya araçları dâhil, tüm eğitim ve bilgilendirme araçlarını kullanarak toplumu sürekli bilinçlendirir ve bilgilerini günceller.

Kadın cinayetlerinin en önemli sebebinin aile içinde tekrarlanan şiddet olduğu ortaya konmuştur. Bu durumda çözümün en önemli ayağı tekrarlanan şiddeti engellemektir.

Aile içi şiddet mağdurlarının gerektiği gibi korunamadığı, uygulayıcılar tarafından mevzuatın tam olarak uygulanmadığı en çok şikâyet edilen hususlardır.

Mevzuatta yapılacak değişikliklere ek olarak aile içi şiddete müdahale eden personel uzmanlaşmış ve bu konuda uzman kişilerden seçilecektir.

Şiddetin önlenmesi için proaktif yaklaşımla kolluk güçleri ve adli mekanizmalar etkin ve zamanında işletecektir.

ÇEVRE VE ŞEHİRLEŞME

Kentleri ve kırsal yerleşmeleri, sadece toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel gelişmişliğini ve kalkınmışlığını yansıtan yerler olarak değil; aynı zamanda kalkınmanın ve gelişmenin itici güçleri olarak görüyoruz. Bilhassa kentlerin; sağlıklı - kaliteli bir çevrede ve birlikte yaşama iradesinin, kültürel çeşitliliğin, sosyal adaletin, çoğulculuğun, yönetime katılımın ve demokrasinin güçlendirilmesi ve etkinleştirilmesi gereken yerler olması gerektiğine inanıyoruz.

Toplumsal bütünlüğümüzü korumak ve kaynaklarımızı daha etkin kullanmak için kentleri yık-yap sürecinin, daha çok inşaatın, daha büyük ve gösterişli yapıların ve gasp edilen rantın ve dolayısıyla aynı zamanda yoksullukların ve yoksunlukların mekânları olmaktan çıkarmak gerektiğine inanıyoruz.

Kentlerimizin; doğal çevreyle iç içe, sağlıklı, tarihi dokuya ve çevreye duyarlı, yöresel ve özgün mimarinin şekillendirdiği estetik ve nitelikli yerleşmeler; kültürün ve sanatın geliştiği, farklılıkların ve çok sesliliğin zenginlik olarak görüldüğü ve sinerji oluşturduğu; sadece tüketimin değil, üretimin de merkezi olması için çalışacağız. Kentteki bütün kesimlerin varlığıyla oluşmuş ve bu sebeple esasen kamunun oluşturduğu katma değerden yine sosyal adalet ilkesi çerçevesinde kamunun daha fazla pay alması vazgeçilmez hedeflerimizdendir.

Kamu hizmetinin bedelsiz verilmesi esastır. Sosyal adalet gereği ücretlendirilmesi gerektiği durumlarda basitlik, açıklık, katlanabilirlik ve öngörülebilirlik ilkeleri gözetilecektir. Örneğin, sağlıklı ve planlı yapılaşmanın ön şartı olan yapı ruhsatı alma sürecinde vatandaşın istenen onlarca bürokratik adım, vergi, harç, ödeme veya bağışlar, anılan ilkeler doğrultusunda yeniden ele alınacaktır. Yerleşmelerde sunulan kamu hizmetlerinin kapsayıcılığı, etkinliği ve verimliliği artırılacak; yerel yönetimlerce sunulan kamu hizmetlerinin yerleşme mekânına dağılımındaki eşitlik ve sosyal - mekânsal adalet gözetilecektir. Kentlerde her toplumsal kesimin kendi gettosunu oluşturma sürecinin önüne geçilecektir.

Kentler kentlilere aittir. Kentli haklarını, temel ve evrensel insan haklarının kentlere yansıtılması olarak ele alıyor ve insan onuruna yakışır bir hayatın vazgeçilmez unsurları olarak değerlendiriyoruz.

Doğal çevrenin korunması ve canlandırılması, bölgesel ve mekânsal planlama, kentlerin, kırsal yerleşmelerin ve tüm yapıları çevrenin geliştirilmesi konusunda Avrupa Birliği program ve ağları başta olmak üzere uluslararası işbirliği desteklenecektir.

Her kentin, her ilçenin, her kasabanın kendine özgü bir mimari kimliği, estetik bir karakteri olmalıdır. Yapı üretenler bu kimliğe uygun şekilde seçilmiş ve lokasyona göre izin verilmiş yapılardan birini yapmalıdır.

Kentlerimizi ve kasabalarımızı kimliğe kavuşturacağız. Bundan sonraki yapılar belirli bir kimliğe uygun olarak yapılacaktır ve bunu da belediyeler ve meslek odaları ile birlikte ilgili bakanlık halkın oyuna sunarak tespit edecektir.

Kentlerde ve kırsalda insan, hayvan ve bitki sağlığına zararlı sesler, gürültü kirliliği, ışık kirliliği, elektromanyetik dalga kirliliği gibi çağdaş kirlenici ve yıpratıcılara karşı önlemler alınacak; denetlenecek ve güvenli eşik değerlerinde tutulacaktır.

DIŞ POLİTİKA VE ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER

Partimizin dış politika ilkeleri ve bölgesel düzeydeki yaklaşımları şu şekilde olacaktır;

Barışçıl dış politika araçlarını çeşitlendirmek ve güçlendirmek;

Çok taraflı diplomasiye öncelik vermek;

Uluslararası hukuka, evrensel insan haklarına ve toplumsal meşruiyete dayanan dış politika;

Sorunların ve krizlerin diplomasi yoluyla barışçı şekilde çözümüne öncelik veren dış politika;

Türkiye'nin taraf olduğu BM Şartı, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ve taraf olunan uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelere bağlı kalmak;

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinin yeniden canlandırılması ve tam üyelik için gerekli işbirliğinin gerçekleştirilmesi;

Komşu ülkelerin iç işlerine karışmama ilkesi. Bu ilke kapsamında komşu ülkelerin toprak bütünlüğü ve egemenliğine saygı ülkesine bağlı olacağımızı ve aynı zamanda bölgesel istikrarı genişletici olacak şekilde var olan sorunların barışçıl çözümüne dönük yapıcı, dengeli ve tüm etnik ve dini grupların ortak çıkarını gözetecek diplomasiye öncelik vermek.

Topluma ve halka hesap verebilir, şeffaf ve katılımcı dış politika ilkesini hayata geçirme;

Gizli diplomasi yerine açık, şeffaf ve ilkeli dış politika ilkesini uygulama;

Referansını Anadolu'da harmanlanmış tarihinden, kültüründen, coğrafyasından, toplumsal yapısından, halklarından, dillerinden, inancından alan milli dış politika ilkesine öncelik vereceğiz.

Ülkesel ve bölgesel refahın artırılmasına öncelik veren bir vizyonla dış politikamıza yön vereceğiz.

Aktif barış ve işbirliği siyaseti hızla değişen dünyada uluslararası ilişkilerde gözeceğimiz temel ilkelerden olacaktır.

Değişken ve dinamik uluslararası düzen, Türkiye dâhil bütün ülkeler için tehditler ve fırsatlar anlamına geliyor. Türkiye'nin öncelikle ciddi riskler içeren mevcut dış politika zihniyetini terk etmesi ve yenilemesi gerekiyor.

Günöbirlik tepkisel kararlar ve zayıf analizler temelinde yönetilen, devamlı yön değiştiren ve zikzaklar yapan dış politika yerine stratejik öncelikleri iyi tanımlanmış, iç tutarlılığa sahip bütünleşmiş bir yaklaşım dış politikanın ana aksı olmalıdır. Dış politika, ulusal çıkarlar temelinde ve evrensel değerler gözetilerek yürütölmelidir.

Dışişleri Bakanlığı'nda kurumsal yapının ve konularında uzmanlık kalitesinin daha güçlü kılınmasını hedefleyen bir yeniden yapılandırmaya gidilmesi de dış politikada başarılı olmanın önkoşuludur.

Dış politika sınırlardan dışarıya adım atmakla başlar. Türkiye'nin yakın çevresini oluşturan Balkanlar, Karadeniz havzası, Kafkasya ve Ortadoğu'nun en belirgin özelliği, savaşların ve istikrarsızlığın en şiddetli yaşandığı dünya coğrafyası olmasıdır.

Bölgemizde devam eden savaşlara son verilmeli, pek çok yerde savaşa dönüşme riski taşıyan anlaşmazlıklar müzakere yoluyla çözülerek sıcak çatışmaların önü kesilmelidir.

Türkiye'nin Sesi Partisinin bölge siyaseti başlıca üç hedef üzerine kuruludur.

- Tüm bölge ülkelerine dönük yakın işbirliği ve aktif barış siyaseti izlenecektir.
- Bölgede devam eden savaşlara son verilmesi ve yeni savaşlara neden olabilecek anlaşmazlıkların müzakere yoluyla çözülmesi sağlanacaktır.
- Ortadoğu'nun nükleer silahlardan arındırılmış bölge olması politikası izlenecektir.

Türkiye'nin geleceğini her koşulda Avrupa ve Avrupa değerleri içinde görüyoruz. Hedefimiz Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyeliğidir. Günümüz koşullarında Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik sürecinde, yeni fasılların açılıp kapanması ötesinde, dikkate alınması gereken önemli konular vardır:

- Türkiye öncelikle, temel hak ve özgürlükler üzerine inşa edilmiş hukuk devletinin ve demokrasinin bütün gerekleriyle işlediği bir ülke olmalıdır. Bu, bizim en temel talebimizdir ve bu husus Türkiye'nin AB üyeliğine endeksli değildir.
- Türkiye, nasıl bir Avrupa Birliği vizyonu tercih ettiğini kendi içinde tartışarak belirlemelidir.

ABD-Türkiye ilişkileri açık ve samimi bir diyalog sonunda yeni bir kavramsal çerçeveye oturtulmalıdır. İlişkilerin sağlam bir zemine oturmasını sağlayacak bu yaklaşım, bütün tarafların çıkarlarına uygun ve yararlı olacaktır.

Küresel Gelişmeler, Küresel Isınma ve Yoksulluk

İnsanlık küresel ısınma ve küreselleşme gibi yeni ve dev sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır. Ülkelerin tek başına bu sorunların hiçbirinin üstesinden gelebilmesi mümkün değildir. Küresel gelişmeler, bütün ülkeleri tarihte hiç olmadığı kadar yoğun ve çok yönlü bir işbirliğine zorluyor. Ülkemiz de bu işbirliklerini önemsemektedir.

İnsanların aşırı ölçüde fosil yakıt kullanması ve diğer faaliyetleri sonunda atmosfere bırakılan sera gazları dünyanın sıcaklığını yükseltiyor. Buzullar eriyor, deniz seviyesi yükseliyor. Kuraklık, sel, kasırga, yüksek sıcaklık gibi aşırı meteorolojik olaylar artıyor.

'İnsan doğanın efendisi değil bir parçasıdır.'

Türkiye'nin Sesi Partisi olarak tüm politikalarımızı doğa ve insanın bir bütün olmasından hareketle ekolojik dengenin korunması için gerekli önlemleri alacak ve Avrupa Birliği politikaları ile uyumlu hâle getireceğiz. Enerji arz güvenliğini temin edebilmek ve tüketicilere daha ucuz ve kaliteli kesintisiz hizmet için yenilenebilir enerji kaynaklarının payı arttırılacaktır.

Hem ülkeler arasında hem ülkeler içinde değişik kesimler arasında eşitsizlikler şiddetleniyor ve küresel adaletsizlik artıyor. Bunun sonucu olarak da küresel yoksulluk ve savaşlar göçleri tetiklemeyi sürdürüyor.

Türkiye'nin Sesi Partisi küresel sorunların çözümü için kapsamlı uluslararası işbirliği yapılmasını önemser ve gerekli görür.

Göç ve Göçmen Politikası

Son yıllarda yaşanan iç savaşlar ve bölgesel çatışmalar maalesef uluslararası göç hareketlerinin artmasına yol açmıştır. Eskiden ekonomik, eğitim veya turistik nedenlerle yaşanan bireysel göçler günümüzde yerini kitlesel zorunlu göçlere bırakmıştır. Göç hem göç eden hem de göçü alan ülkeler açısından hayatın her alanını etkileyen değişimler, işbirlikleri veya çatışmaları da beraberinde getirmektedir. Türkiye halı hazırda dünyada en fazla sayıda yerinden zorla edilmiş göçmene ev sahipliği yapmaktadır. İnsanlık Soğuk Savaş sonrası dönemde Ortadoğu, Asya ve Afrika merkezli çatışmalardan kaynaklı göçlere tanıklık etti. Ancak Rusya-Ukrayna savaşı ile birlikte yaşanan kitlesel göçler, göçün artık tüm kıtaları ve ulusları etkileyen bir insanlık krizi olduğu gerçekliğinin yaşanmasına yol açmıştır. Göç, göçmenler, sığınmacılar gibi statüleri farklı kavramlarla da adlandırılmasına karşın, Partimizin göçmen politikası mağdurun kimliğine, dinine, diline veya rengine bakmaksızın insan onur ve şahsiyetine uygun insani, ahlaki, medeni ve hukuki yaklaşım ilkesini kabul etmektedir.

Türkiye, toplumsal, tarihsel ve siyasi birikimi bağlamında Osmanlıdan gelen göç yönetim hafızasına sahip bir ülkedir. Ancak son yıllarda izlenen ikircikli ve bazen de siyasi bir araç haline dönüştürülen göç politikasının siyasi, kurumsal, hukuki, toplumsal ve ekonomik düzlemde yönetilemediğine tanık olmaktadır. Göç yönetiminde kamu otoritesinin yanında BM kuruluşları ve ulusal kuruluşlarla işbirliğinin önemli olduğuna inanmaktayız. Türkiye'nin milli menfaatleri ve göçmenlerin çıkarlarını gözeten yeni göçmen politikalarının oluşturulmasının önemsemekteyiz. Bu kapsamda göçün stratejik yönetimi ilkesi bağlamında göçmenlerin insanca yaşama, zorla geri gönderilmeme, kamusal

servis ve imkanlardan mevzuatlara ve uluslararası sorumluluklara uygun olarak yararlanma haklarına bağılı olduğumuzu ifade etmek isteriz. Göçmenlerin kendi vatanlarına gönüllü geri dönüşlerini sağlamak için çatışmaya taraf olan tüm aktörlerle, uluslararası kurum ve kuruluşlarla diplomatik süreçlere öncelik verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan göçmenlerin sosyal, toplumsal, ekonomik ve kültürel entegrasyonu ve uyumuna öncelik verilmelidir. Kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek grupları, siyasi parti temsilcileri ve ilgili aktörlerle birlikte göçmenlerin topluma ve ülkeye yararlı ve katkı sağlayan bireyler olmasını sağlayacak politikaların üretilmesi için ortak çalışmalara Partimiz öncülük edecektir. Orta ve uzun vadeli politikalarla bir yandan göçmenlerin gönüllü geri dönüşünü teşvik etmek, ihtiyaç duyulan barış ve istikrar havzasını oluşturmak, diğer yandan da topluma ve ülkeye uyumunu güçlendirmek öncelikli politikalarımız arasında yer alacaktır.

EKONOMİ

Dünya genelinde insanların adil bölüşümden uzak bir şekilde yoksulluk ve sömürü düzeninde yaşaması insan olmaktan gelen haklarını kullanmasına engeldir.

Bilim ve teknolojideki gelişmeler insan emeğini değersizleştirerek üretimden aldığı payını azaltmaktadır.

Türkiye'nin Sesi Partisi kuralları ve denetimi olmayan serbest piyasanın adil bölüşüme engel olduğunu ifade etmektedir.

Türkiye'nin Sesi Partisi olarak ekonomik politikaları ve kamudaki yansımalarını sosyal refahı önceleyerek hayata geçireceğiz. Tek başına ekonomik büyüme rakamlarının sosyal refahı arttırmadığını biliyor, büyüme deneyimlerine bakıldığında aksine sosyal refahı azaltan bir güce sahip olduğunu görüyoruz.

Yoksulluk ile mücadelelerimiz sadece insani desteklerin vatandaşa sunulmasından ziyade etkin bir istihdam ve üretim programına dayalı olacaktır. Derin yoksulluğa karşı derin bir mücadele yürütürken planlamaları günübürlük ihtiyaçlar yerine orta ve uzun vadede işleyen bir model üzerine kuracağız.

Devlet piyasa içerisinde karşı karşıya gelen emek ve sermayenin uzlaşmasını, refaha dönüştürecek araçlar ile gerçekleştirmeli; sermayenin kontrolsüz büyümesine yol açacak popülist politiklardan kaçınmalıdır.

Dezavantajlı gruplar başta olmak üzere toplumun her ferдинin insanca yaşamasına yetecek oranda pay almasını sağlamak devletin asli görevidir, dolayısıyla üretim sürecinde yer almasına bağlı olmaksızın toplumda üretilen refaktan ve milli servetten tüm toplum bireyleri pay sahibidir. Her vatandaş, insanca yaşama hakkına sahiptir.

Sözleşme, mülkiyet ve miras hakları vatandaşın özgürce kullanabileceği haklarıdır. Sözleşme, mülkiyet ve miras hakkı sınırsız değildir; topluma ve çevreye zarar vererek bu haklar kullanılamaz. Devlet bir organizasyon olarak servetin, üretim sürecine dâhil olmadan belli gruplar arasında el değiştirerek güç aracı olarak kullanılmasına engel olmalıdır. Sosyal refahın artması, devletin vatandaşlara karşı anayasal sorumluluklarını kusursuz yerine getirmesiyle mümkündür.

Vergi politikaları kazanç ve malvarlığı üzerinden adil bir şekilde yapılandırılmalı, düşük gelirlili vatandaşlarla esnafın geliri doğrultusunda vergilendirilmesi sağlanmalıdır.

Devletin öncelikli ve kamusal görevi olan eğitim, sağlık ve güvenliğin hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilmesi hizmetlerin kamusal karakterine aykırıdır. Kamusal hizmet kamusal faydayı ve eşit istifadeyi gözetmelidir.

Sonuç olarak Türkiye'nin Sesi Partisi ekonomik büyüme kadar adil paylaşımı önemser. Bağımsız yargı, hukuki güvence ve güçlü ekonomiyi aynı önemde görür. Ekonomi alanında ülkemizin ihtiyaçları ve kaynakları doğrultusunda üretken, teknolojiyi ve tüm sektörlerdeki gelişmeleri takip eden, güncelliği koruyan ve en önemlisi sosyal adaleti önemseyen bir politikayı önemser. Türkiye'nin Sesi Partisi olarak mülkiyet hakkı ve serbest girişimde bulunma hakkı kadar sosyal adaleti kurumsallaştıran politikaların hayata geçirilmesini, çalışma barışı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini, rekabetin monopol piyasalara yol açmayacak şekilde düzenlenmesini, kooperatifçilik ve benzeri kuruluşların çoğalmasını ve ülkemizin kendisine her alanda yetecek kadar üretebilecek bir potansiyelde olduğunu ve bunu harekete geçirecek bir üretim ve tarım politikasını anlayışı benimsediğimizi ifade ediyoruz.

Türkiye'nin Sesi Partisi bu doğrultuda ekonomik planlama ve politikaları hayata geçireceğini taahhüt eder.

KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ

Kürt sorununun nihai çözümü demokrasi ve özgürlüklerde saklıdır. Gönüllü beraberliği ve birlikte yaşamı sağlamanın en kalıcı yolu ve 21. yüzyılda Türkiye için mümkün olan tek yolu budur. Tüm kurallarıyla işleyen demokratik hukuk devleti, demokratik hak ve özgürlüklerin engel tanımadan uygulanması ve eşit yurttaşlık; Kürt sorununun çözümünün boyutlarını oluşturmaktadır.

Türkiye'nin kendi bölgesinde sahip olması gereken jeopolitik etkinliğe ulaşabilmesi ve nihayet Avrupa'yla bütünleşmeyi başarabilmesi de Kürt sorununu barış ve gönüllü beraberlik temelinde çözebilmesine bağlıdır. Kürt sorununun çözümü, dayanışmayı ve iç barışı güçlendirecektir. Ekonomik gelişmenin önünü açan ve hızlandıran etkin bir katalizör olacaktır. Ama en önemlisi, Türkiye'nin bütünlüğünün korunmasına ve uygarlık yolunda ilerlemesine eşsiz katkı yapacaktır.

Türkiye'nin Sesi Partisi olarak ülkemizin en temel sorunlarından olan Kürt meselesini, tüm paydaşların katılımıyla, uzun tarihsel bir sürecin ürünü olduğu bilinciyle, sosyolojisinden koparmadan eşit yurttaşlık temelinde, demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanmasıyla çözeceğimizi beyan ediyoruz.

SES PARTİSİ

TÜRKİYE'NİN SESİ
ALTINÇAĞ PARTİSİ

PARTİ TÜZÜĞÜ

İçindekiler	
BİRİNCİ BÖLÜM.....	35
PARTİNİN KİMLİĞİ VE DEĞERLERİ	35
Partinin Kimliği.....	35
Amaçlarımız ve Değerlerimiz.....	35
İKİNCİ BÖLÜM	35
PARTİ ÜYELİĞİ	35
Üyelik ve Şartları	35
Üyelik Başvurusu.....	35
Üyelik Kabulü ve Kayıt İşlemi	36
Üyeliğin Son Bulması	36
Üyelik Yönetmeliği	37
Genel Merkez'in Üye Kayıt Yetkisi.....	37
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	37
PARTİ TEŞKİLATI	37
Parti Teşkilatlanması	37
Teşkilat Birimleri.....	37
PARTİ ORGANLARININ TEŞEKKÜLÜ İLE GÖREV VE YETKİLERİ	38
İlçe Başkanı	38
İlçe Yönetim Kurulu.....	38
İlçe Başkanlık Kurulu.....	38
İL TEŞKİLATI.....	39
İl Başkanı.....	39
İl Yönetim Kurulu	39
İl Başkanlık Kurulu	39
Yönetim Kurullarının Toplantı Yeter ve Karar Sayıları.....	40
Partinin Temsili	40
İl ve İlçe Yönetim Kurullarının Görev ve Yükümlülükleri.....	40
Yönetim Kurulu Üyesinin İstifa Etmiş Sayılma Hali	41
Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeliklerinde Boşalma.....	41
Birinci Derece Kan ve Sıhri Hısımlar ile İkinci Dereceye Kadar Kan Hısımlarının Aynı Anda Görev Alamaması.....	41
Görevden El Çektirmenin Usul ve Esasları	42
MERKEZ TEŞKİLATI.....	43
Genel Merkez Yönetim Kurulunun (GMYK) Oluşumu ve Çalışma Esasları	43

Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri.....	43
GENEL BAŞKAN	45
Genel Başkan Adaylık Koşulları, Seçimi ve Görev Süresi	45
Genel Başkanın Görev ve Yetkileri	45
Genel Başkanlığın Boşalması.....	46
GENEL MERKEZ BAŞKANLIK KURULU (GMBK)	46
Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nun Teşekkülü ve Çalışma Usulü.....	46
Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nun Görev ve Yetkileri.....	46
Genel Başkan Yardımcıları	47
Genel Sekreter	47
İdari ve Mali İşler Başkanı.....	48
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	48
KONGRELER.....	48
İlçe Kongresi.....	48
İlçe Kongre Delegeleri	48
İlçe Kongresi Delege Seçimleri	49
İl Kongresi.....	50
İl Kongresi Delegeleri.....	50
İL VE İLÇE KONGRESİ ORTAK HÜKÜMLER	50
Kongre Süreleri.....	50
Kongre Gündemi	51
Kongre Delege Listesinin Onayı ve İlanı.....	51
Kongre Toplantı ve Karar Yeter Sayısı	52
Kongrenin Açılışı, Kongre Divanı, Divanın Yetki ve Görevleri	52
Kongrelerin Görev ve Yetkileri	53
İl ve ilçe Kongrelerinde Seçimler ve Adaylık.....	53
Kongrelerde Delegelerin Oy Hakkını Kullanma Şekli ve İtiraz.....	55
Kongre Sonuçlarının ve Tutanaklarının Bildirilmesi	56
İl ve ilçe Kongrelerinin Olağanüstü Toplanması	56
Alt Kademenin Üst Kademe Kongresinde Temsili	56
BÜYÜK KONGRE	57
Büyük Kongre, Görev ve Yetkileri.....	57
Büyük Kongre Delegeleri.....	57
Büyük Kongreyi Olağan Toplama Yetkisi ve Zamanı.....	58
Büyük Kongre Gündemi ve Delege Listesinin İlanı	58

Tüzüğün, Büyük Kongre Hakkında Uygulanacak Diğer hükümleri	58
Genel Başkan'ın Açılış Konuşması ve Komisyon Oluşturulması	58
Gündem Maddelerinde Değişiklik ve Kongre Müzakereleri	58
Büyük Kongre'de Yapılacak Seçimler	59
Büyük Kongre'de Adaylık ve Seçim Hazırlıkları	59
Büyük Kongre'nin Olağanüstü Toplanması	60
Büyük Kongreye İlişkin Tutanaklar	60
Büyük Kongre Seçimlerine İlişkin İtiraz	60
Gençlik Kolları Kongreleri	60
BEŞİNCİ BÖLÜM	61
PARTİ GRUPLARI	61
1. TBMM Parti Grubu	61
TBMM Parti Grubu	61
Grup Başkanı, Grup Başkanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu	62
Grup Başkan vekilleri ve Grup Yönetiminin Görevleri	62
Grup Üyelerinin Görevleri	62
2. İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Grupları	63
İl Genel Meclisi Grupları	63
Belediye Meclisi Grupları	63
İl Genel Meclisi Grupları ve Belediye Meclisi Gruplarına İlişkin Ortak Hükümler	63
ALTINCI BÖLÜM	64
PARTİ DİSİPLİN İŞLERİ	64
Disiplin Kurulları	64
Yetki	64
İl Disiplin Kurulları	65
Genel Merkez Disiplin Kurulu	65
TBMM Grubu Genel Merkez Disiplin Kurulu	66
Müşterek Disiplin Kurulu	66
Disiplin Kurullarına İlişkin Ortak Hükümler	66
Süreler	67
Disiplin suçları	67
Disiplin Cezaları	69
DİSİPLİN SUÇ VE CEZALARINA İLİŞKİN DİĞER HÜKÜMLER	69
Disiplin Suçlarında Zamanaşımı	69
Tedbirli Olarak Disiplin Kuruluna Sevk	69

Disiplin Cezalarına Karşı Yargı Nezdinde İtiraz Hakkı.....	70
Disiplin Cezalarını Af Yetkisi.....	70
YEDİNCİ BÖLÜM.....	70
SEÇİMLER VE ADAYLAR.....	70
SEÇİMLERE KATILMA KARARI VE SEÇİM İTTİFAKI.....	70
Seçimlere Katılma İle İlgili Karar Yetkisi	70
Seçim İttifakı Karar Yetkisi	71
Diğer Siyasi Parti Üyelerinin Parti Listesinden Aday Olması	71
MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİNDE ADAYLIK İŞLEMLERİ.....	71
TBMM Üyeliği Adaylık Başvurusu ve Ön İncelemesi	71
Aday Tespiti ve Sıralanması Yöntemleri.....	71
Ön Seçim Yöntemi ile Aday ve Liste Sıralaması Yapmak.....	72
Aday Yoklaması Seçmenleri.....	72
Merkez Yoklaması Usulü ile Aday ve Liste Sıralaması Yapılması	73
Aday Listelerindeki Boşalmanın Doldurulması.....	73
Milletvekili Seçiminde Kontenjan Adaylığı	73
YEREL SEÇİMDE ADAYLIK İŞLEMLERİ	74
Yerel Seçimde Adaylık ve Ön İnceleme	74
Yerel Seçim Aday Tespit ve Sıralama Usulü	74
Yerel Seçimde Ön Seçim, Aday ve Merkez Yoklaması.....	74
ORTAK HÜKÜMLER.....	75
Alt Kademe Teşkilat Yöneticilerinin Aday Adaylığı	75
Partide Kayıtlı Olmayanların Adaylık Müracaatı	75
Parti Adayı Olarak Seçilmiş Olanların Yeniden Adaylığı.....	75
Seçim İşleri Yönetmeliği.....	75
SEKİZİNCİ BÖLÜM.....	76
MALİ HÜKÜMLER.....	76
Partinin Gelirleri (SPK Mad.61).....	76
Gelirlerin Sağlanması Usulü (SPK, m.69)	77
Harcamaların Yapılmasında Gözetilecek Usul (SPK Mad.70 ve 74)	78
Belgeleri Muhafaza ve Mali Sorumluluk (SPK Mad.71)	79
Bütçe ve Hazırlanma Süreci (SPK Mad.73)	79
Kesin hesabın Hazırlanması ve Onaylanması	80
Kesin hesabın Bildirimi (SPK Mad.74)	80
Tutulacak Defterler (SPK Mad.60).....	80

1. Üye Kayıt ve Kabul Defteri	81
2. Karar Defteri.....	81
3. Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri.....	82
4. Gelir ve Gider Defteri	82
5. Demirbaş Eşya Defteri.....	82
Teftiş ve Denetim.....	82
Denetim Yetkisi ve Görevi	82
Bağımsız Denetim	83
DOKUZUNCU BÖLÜM	83
ORTAK HÜKÜMLER.....	83
Yetki ve Görev Devri	83
Tüzükte Bulunan Süreleri Kısaltma Yetkisi.....	83
Parti Organlarında Görev Alanların İlgili Makamlara Bildirimi	83
Parti Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi	84
Tüzük ve Program Değişikliği.....	84
Parti İç Yönetmelikleri	84
Parti Merkez Organlarının İlk Oluşumları.....	84
Kurucular Kurulu Üyeleri.....	84
Tüzükte Hüküm Bulunmayan Hallerde Uygulama	85
Yürütme	85
Yürürlük.....	85
Kurucular Kurulu'nun Görev ve Yetkileri	85
Kademe Organlarının İlk Oluşumunda Organların Üye Sayıları	85
Kurucular Kurulu'nun Çalışması	85
Kurucu Kademe Organ Üyelerinin Kongre Delegeliği	86
Kuruluştaki Üye Yazım Yetkisi	86
Kurucu İl ve İlçe Yönetim Kurullarının İlk Oluşumu	86
Kurucu Gençlik Kollarının İlk Oluşumu	86

BİRİNCİ BÖLÜM

PARTİNİN KİMLİĞİ VE DEĞERLERİ

Partinin Kimliği

Madde 1- (1) Türkiye'nin Sesi Altınçağ Partisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Siyasi Partiler Kanunu ve diğer ilgili tüm yasal mevzuat çerçevesinde, işbu tüzük hükümlerine göre kurulmuş ve faaliyet gösteren siyasi bir kuruluştur.

(2) Türkiye'nin Sesi Partisi Genel Merkezi Ankara'dır.

(3) Türkiye'nin Sesi Partisi'nin kısaltılmış adı Ses Partisi'dir.

(4) Türkiye'nin Sesi Partisi'nin Amblemi Lacivert Zeminde Beyaz İki El Biçimindeki Anka Kuşu Ve Beş Yıldızdan Oluşur.

Amaçlarımız ve Değerlerimiz

Madde 2- (1) Türkiye'nin Sesi Partisi'nin amacı, parti programında yer alan politikaların gerçekleştirilmesi suretiyle; hukukun üstünlüğüne dayanan; herkesin insan onuruna yaraşır yaşam ve refah standartlarına ulaştığı; çocuklarımızın ve gençlerimizin geleceğe umutla baktığı, tüm ülkede barış ve huzurun tesis edildiği, saygın ve güçlü bir Türkiye idealini gerçekleştirmektir.

İKİNCİ BÖLÜM

PARTİ ÜYELİĞİ

Üyelik ve Şartları

Madde 3- (1) Türkiye'nin Sesi Partisi 'sinin tüzük, program, ilke ve değerlerini kabul etmiş, Siyasi Partiler Kanununa ve ilgili mevzuatlara göre, bir partiye üye olmasında engel bulunmayan her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı partiye üye olabilir.

Üyelik Başvurusu

Madde 4- (1) Üyelik şartlarını taşıyan kişiler, Türkiye'nin Sesi Partisi'ne üye olmak istediklerinde, ikamet ettikleri ilçede parti ilçe başkanlığında üyelik başvuru belgesini doldurur. Üyelik başvuru belgesi iki nüsha olarak düzenlenir. Üye olmak isteyen talebi halinde kendisine alındı belgesi verilir.

(2) Üyelik müracaatı internet üzerinden de yapılabilir. İnternet üzerinden elektronik yolla yapılan üyelik başvurusu, başvuranın ikametgâhı bulunan

ilçe başkanlığına bildirilir. İnternet aracılığı ile yapılan başvuruların usul ve esasları üye kayıt ve kabul yönetmeliği ile düzenlenebilir.

(3) Yurt dışında ikamet eden veya çalışan vatandaşlar internet ya da gerekli bilgi ve belgeler ile parti başkanlıklarına, ya da mevcut ise partinin yurtdışı bürolarına, Türkiye’de gösterecekleri bir ikamet adresi ve yurtdışındaki ikamet adresini bildirerek üyelik başvurusunda bulunabilir.

Üyelik Kabulü ve Kayıt İşlemi

Madde 5- (1) Üyelik başvurusunda bulunmadan Parti organlarında görev alanlar ile milletvekilliğine, belediye başkanlığına, belediye veya il genel meclisi üyeliğine seçilenler hakkında üyelik işlemi yapılır.

(2) Genel Merkeze, il yönetimine, varsa yurtdışı temsilciliğe, ikametinin dışındaki bir yer yönetimine yapılan üyelik başvuruları, ilgili ilçe başkanlığına gönderilir.

(3) Üyelik başvurusu İlçe Yönetim Kurulu tarafından otuz gün içinde karara bağlanır, köy ve mahalle esasına göre üyelik kaydı yapılır ve ilgiliye bildirilir. Bu süre içinde karara bağlanmayan müracaat, askıda sayılır.

(4) Reddedilen üyelik başvurusuna karşı on beş gün içinde bir üst kurul nezdinde itiraz edilebilir.

(5) Parti üyeliğinden istifa edenler yeniden üyelik başvurusunda bulunabilirler.

(6) Kişinin üyeliğe kabulü halinde üyelik kaydı, karar ve tarih sırası belirtilerek, üye kayıt ve kabul defterine yazılır.

(7) Üye kayıt ve kabul defteri sadece ilçe başkanlıklarında bulunur. Üyelik başvurusu kişinin ikamet ettiği ilçenin dışındaki bir parti teşkilat birimine başvuru ile gerçekleşirse, üyelik başvuru belgesi alınan kişilerin bu belgeleri gerekli diğer belgeler ile birlikte ikamet ettiği ilçe başkanlığına gönderilir.

(8) Her üyenin bir tek üyelik kaydı olur. İkameti değişen üye, üyeliğinin naklini talep edebilir.

Üyeliğin Son Bulması

Madde 6- (1) Ölüm, istifa, üyelikle bağdaşmayan bir göreve atanma, başka bir partide görev alma veya başka bir partiye üye olma, üyelik şartlarını haiz olmadığı veya sonradan kaybettiği anlaşılınlar ile üyelikten ihraç edilmiş olma hallerinde üyelik sona erer ve buna ilişkin tespit işlemi yapılarak üyenin kaydı silinir.

Üyelik Yönetmeliği

Madde 7- (1) Üyelik başvurusu, kabul, hak ve sorumluluklar, itiraz, organlar arası yetki uyuşmazlığı, üyeliğin sona ermesi veya yeniden üyeliğe kabul benzeri konulardaki ayrıntıları düzenlemek üzere yönetmelik çıkarılabilir.

Genel Merkez'in Üye Kayıt Yetkisi

Madde 8- (1) Hâlihazırda milletvekili olanların, üyeliğe kabul işlemleri Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Genel Merkez Yönetim Kurulu, parti üyesi olmasında fayda gördüğü kişiler hakkında üyelik kararı almaya yetkilidir.

(3) Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun üyeliğe kabul kararı alması halinde, ilgili kişinin başvuru belgesi ile üyeliğe kabul kararının birer sureti, kişinin ikametgâhının bulunduğu ilçe başkanlığına gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PARTİ TEŞKİLATI

Parti Teşkilatlanması

Madde 9- (1) Parti teşkilatı ilçe, il ve Genel Merkez teşkilatları ile belediye meclisi, il genel meclisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi parti gruplarından oluşur. Ayrıca, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından kurulmasına karar verilmesi halinde, belde teşkilatı, yurtdışı temsilcilikleri, etik kurulu, danışma kurulu, uzlaşmazlık çözüm kurulu, gençlik kolları teşkilatları Genel Merkez ile belirlenen il ve ilçelerde yönetmelikle kurulur.

Teşkilat Birimleri

Madde 10- Teşkilat birimleri şunlardır:

I. GENEL MERKEZ TEŞKİLATI

1. Büyük Kongre
2. Genel Başkan
3. Genel Merkez Yönetim Kurulu (GMYK)
4. Genel Merkez Başkanlık Kurulu (GMBK)
5. Genel Merkez Disiplin Kurulu (GMDK)

II. İL TEŞKİLATI

1. İl Kongresi
2. İl Başkanı
3. İl Yönetim Kurulu
4. İl Başkanlık Kurulu
5. İl Disiplin Kurulu

III. İLÇE TEŞKİLATI

1. İlçe Kongresi
2. İlçe Başkanı
3. İlçe Yönetim Kurulu
4. İlçe Başkanlık Kurulu

IV. Gruplar

1. TBMM Parti Grubu
2. İl Genel Meclisi Grubu
3. Belediye Meclisi Grubu

PARTİ ORGANLARININ TEŞEKKÜLÜ İLE GÖREV VE YETKİLERİ

İlçe Başkanı

Madde 11- (1) İlçe Başkanı, İlçe Kongresi tarafından gizli oyla seçilir. İlçe teşkilatının başı ve temsilcisi olarak İlçe Yönetim Kurulu ile birlikte Partinin ilçe düzeyindeki faaliyetlerini planlamak, koordine etmek, yürütmek ve denetlemekle görevlidir. İlçe Başkanı, bu görevlerin gerektirdiği yetkileri de kullanır.

İlçe Yönetim Kurulu

Madde 12- (1) İlçe Yönetim Kurulu, İlçe Kongresi tarafından gizli oyla seçilen, ilçe nüfusuna ve ilçedeki üye sayısına bağlı olarak, başkan dahil beşten az otuz birden fazla olamaz, üçten az olmamak koşulu ile yönetim kurulunun üye sayısının yarısı kadar da yedek üye seçilir.

(2) Üye sayısının yeterli olduğu durumlarda, ilçe nüfusuna ve üye sayısına göre ilçe yönetim kurulu üye sayısı yönetmelikle düzenlenir.

İlçe Başkanlık Kurulu

Madde 13- (1) İlçe Başkanlık Kurulu İlçe Başkanı ile yönetmelikte belirlenen

sayıda İlçe Başkanının İlçe Yönetim Kurulu üyeleri arasından önereceği ve her biri için ayrı ayrı yapılacak gizli oyla, İlçe Yönetim Kurulu tarafından seçilecek ilçe başkan yardımcılarında meydana gelir.

(2) İlçe Başkanlık Kurulu üyeleri arasındaki işbölümü İlçe Başkanı tarafından yapılır.

(3) İlçe Başkanlık Kurulu, İlçe Başkanının başkanlığında, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve Tüzüğün istisna hükümleri dışında katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

(4) İlçe Başkanlık Kurulu, İlçe Yönetim Kurulunca alınmış kararların uygulanmasını sağlar, İlçe Yönetim Kurulunun gündemini hazırlar, İlçe Başkanının tevdi ettiği diğer işleri yapar.

İL TEŞKİLATI

İl Başkanı

Madde 14- (1) İl Başkanı, il kongresi tarafından oy kullanan delegelerin gizli oyu ile tek derecede seçilir.

(2) İl başkanı, il çevresinde partinin temsilcisidir. Partinin il teşkilatının düzenli ve verimli bir şekilde faaliyetini, ildeki tüm teşkilat kademelerinin parti tüzük ve yönetmelikleri kapsamında çalışmasını, İl seçim çevresinde ki partili milletvekili, il genel meclis üyeleri, belediye başkanları, ilçe teşkilatları ve belediye meclis üyeleri ile il teşkilatı arasındaki koordinasyonunu sağlar.

İl Yönetim Kurulu

Madde 15- (1) İl yönetim kurulu; il başkanı dahil en az 7, en fazla 51 üyeden oluşur.

(2) Üye sayısının yeterli olması durumunda, Genel Merkez Yönetim Kurulu il nüfusuna orantılı olarak yönetmelikle düzenleyebilir.

(3) Üçten az olmamak koşulu ile asıl üye sayısının yarısı kadar yedek üye seçilir.

İl Başkanlık Kurulu

Madde 16- (1) İl Başkanlık Kurulu, İl Başkanının başkanlığında, yönetmelikte belirlenecek sayıda İl Başkanının İl Yönetim Kurulu üyeleri arasından önereceği ve her biri için ayrı ayrı yapılacak gizli oyla İl Yönetim Kurulu tarafından seçilecek il başkan yardımcılarında meydana gelir.

(2) İl Başkanlık Kurulu üyeleri arasındaki görev dağılımı, aralarındaki iş birliği ve koordinasyon İl Başkanı tarafından sağlanır.

(3) İl Başkanlık Kurulu, İl Başkanının başkanlığında, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve Tüzüğün istisna hükümleri dışında katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

(4) İl Başkanlık Kurulu, İl Yönetim Kurulunca alınmış kararların uygulanmasını ve verilen görevlerin yürütülmesini sağlar. İl Yönetim Kurulunun gündemini hazırlar, İl Başkanının tevdi ettiği diğer işleri yapar.

Yönetim Kurullarının Toplantı Yeter ve Karar Sayıları

Madde 17- (1) İl ve ilçe yönetim kurulları, olağan toplantılarını ayda en az iki defa önceden belirlenmiş tarih ve saatte gerçekleştirir. Bu toplantılar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile gerçekleştirir, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır. Oy sayısının aynı olması durumunda başkanın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır. Karara karşı çıkan üyeler, karar defterine muhalefet şerhi düşüp, neden karşı oy kullandıklarının gerekçelerini yazabilirler.

(2) İl ve ilçe yönetim kurullarının olağanüstü toplantıları, ilgili kurul başkanının veya ilgili kurul yönetiminin 1/3'ünün, olağanüstü toplantı gerekçesini içeren talebi ile gerçekleşir. Bu toplantılarda sadece toplantı gerekçesi olan konular görüşülür.

Partinin Temsili

Madde 18- (1) İl ve ilçe başkanları temsil ettikleri teşkilatın mali işleri için gerekli evraklarını, başkanlık kurulunda idari ve mali işlerden sorumlu olan muhasip üye ile birlikte imzalar.

(2) Başkanın yokluğunda, ilgili teşkilat, başkanlık kurulu hiyerarşi sırasına göre başkan yardımcısı tarafından temsil edilir.

İl ve İlçe Yönetim Kurullarının Görev ve Yükümlülükleri

Madde 19- (1) İl ve ilçe yönetim kurulları tüm çalışmalarını; yasalara bağlılık, topluma olan sorumluluk, partinin değerlerini korumak ve işlerini ortak akılla yapmak ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirirler.

(2) Parti programı doğrultusunda bir üst kademinin onayı ile komisyonlar kurabilirler. Parti teşkilatının kendi çevresindeki birimlerinin çalışmalarına aktif olarak katılırlar. Parti programı doğrultusunda toplantı ve miting gibi organizasyonları gerçekleştirirler.

(3) Kongrelerle ilgili gerekli işlem, yazışma ve bildirimleri, ilgili kademe başkanı veya onun görevlendireceği yönetim kurulu üyesi ile yaparlar.

(4) Parti programı ve tüzüğüne uygun olarak görev ve yetkilerini kullanırlar.

Yönetim Kurulu Üyesinin İstifa Etmiş Sayılma Hali

Madde 20- (1) Üst kademece belirlenmiş kongre takvimi süresi hariç olmak üzere, yönetim kurulu üyesi tarihi ve saati önceden belirlenmiş olan toplantılara mazeret bildirmeksizin, bir yılda üç kez üst üste veya bir yıl içinde altı kez katılmazsa, yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeliklerinde Boşalma

Madde 21- (1) İlçe yönetim kurulunun toptan çekilmesi halinde yeni bir kurul, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının onayı ile il yönetim kurulu tarafından atanır. İl yönetim kurulunun toptan çekilmesi halinde, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından il başkanı ve yeni bir yönetim kurulu atanır.

(2) Kurul üyeliklerinde, kısmi boşalma halinde, boşalan üyelikler, ilgili kademe başkanının, yedek üyeleri sırasıyla çağırmasıyla tamamlanır. Ancak bu halde kuruldaki toplam üye sayısı, üye tam sayısının yarısından az olursa, kurul boşalmış sayılır.

(3) Bu halde boşalan ilçe yönetim kurulunun yerine yeni ilçe başkanı ve yönetim kurulu Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının onayı ile il yönetim kurulu tarafından, il yönetim kurulu ve il başkanı ise Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından ataması yapılır.

(4) Atanan kurullar, seçilmiş kurulların görev ve sorumluluklarını yerine getirip, hak ve yetkilerini kullanır.

(5) Sadece kademe başkanına görevden el çektirilmesi veya başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması hallerinde, boşalan ilçe başkanlığına, Genel Merkez Teşkilat başkanlığının onayı ile il başkanlığı tarafından; boşalan il başkanlığına ise Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından başkan ataması yapılır veya 45 gün içerisinde olağanüstü kongre kararı alınabilir.

Birinci Derece Kan ve Sihri Hısımlar ile İkinci Dereceye Kadar Kan Hısımlarının Aynı Anda Görev Alamaması

Madde 22- (1) Aralarında birinci derece kan veya sihri hısımlık bulunanların aynı teşkilat kademesinde eş zamanlı olarak bulunmaları hakkındaki hükümler, gerek görülmesi halinde yönetmelikle belirlenir.

Görevden El Çektirme Nedenleri

Madde 23- (1) Aşağıdaki hallerin herhangi birinin varlığı durumunda, Genel Merkez Yönetim Kurulu, il ve ilçe başkanı ile yönetim kurullarını, belde baş-

kan ve yönetimlerini ise il yönetim kurulu kısmen veya tamamen görevden el çektirebilir;

1. Tüzükte tanımlanan ve Genel Merkez tarafından verilen görevlerin ısrarlı bir şekilde yerine getirmemesi, partinin kurumsal yapısını, kamuoyu algısını ve itibarını zedeleyecek hal, hareket ve davranışlarda bulunması,

2. Kurulların yasalar ve tüzük hükümlerine göre tutması gerekli defter ve kayıtlarını usulüne uygun olarak tutmaması, muhafaza edememesi, kayıtların kasıtlı olarak değiştirilmesi veya muhasebe ile ilgili belgelerini zamanında Genel Merkez'e göndermemiş olması,

3. Kurulların organlarına seçilen üyeler ile ilgili gerekli bilgi ve belgelerin zamanında en büyük mülki amirliğe gönderilmemiş olması,

4. Parti üyeliğinden ihracı gerektiren bir fiil veya işlemde bulunulması,

Görevden El Çektirmenin Usul ve Esasları

Madde 24- (1) Görevden el çektirmeyi gerektiren bir durumu tespit eden il yönetim kurulu, ilçe başkanı veya ilçe yönetim kurulunun kısmen veya tamamen görevden el çektirilmelerini, üye tam sayısının 2/3 çoğunluk oyu ile karara bağlar.

(2) Oylamalar Siyasi Partiler Kanunu'nda bulunan ayrık haller hariç gizli oylama ile yapılır.

(3) Genel Merkez Yönetim Kurulu görevden el çektirmeyi gerektiren nedenlerin varlığı halinde, re'sen il ve ilçe başkanları ile yönetim kurullarına kısmen veya tamamen görevden el çektirebilir.

(4) Kısmen el çektirme hallerinde boşalan üyeliklerin yerine geçici kurul üyeleri tüzüğün 21. Maddesi hükümlerine göre görevlendirilir.

(5) Görevden el çektirme kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde ilçe kongresi, 45 gün içinde ise il kongresi toplanarak yeni yönetim kurulunu seçer. Kongre, yeni delege seçimi yapılmamışsa, eski delegelerle toplanır. Bu şekilde seçilen yeni yönetim kurulunun görev süresi, ilgili kademenin olağan kongresine kadar devam eder. Ancak bu kongre, kademenin olağan kongre dönemi ve takvimine uygun zamanda ise, ona göre hazırlanılır ve normal kongre gündemine uygun olarak yapılır.

(6) Usulüne uygun bir şekilde alınan el çektirme kararları, parti içi işlemler açısından kesin olup bu kararlara karşı yargısal denetim yolu açıktır. Bu kararlara karşı yargı yoluna başvurmak, kararın yürütmesini durdurmaz. Yargısal denetimde yetkili yargı mercii, görevden el çektirilenin görev yaptığı yer mahkemesidir.

MERKEZ TEŞKİLATI

Genel Merkez Yönetim Kurulunun (GMYK) Oluşumu ve Çalışma Esasları

Madde 25- (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu Büyük Kongre tarafından delegelerin gizli oyuyla seçilen 50 asıl ve 25 yedek üyelere oluşur.

(2) Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun başkanı, Parti Genel Başkanı'dır. Genel Başkanın yokluğunda, GMBK'nın tüzükteki hiyerarşi sırasına göre genel başkan yardımcısı, Genel Merkez Yönetim Kurulu'na başkanlık eder.

(3) Genel Merkez Yönetim Kurulu, büyük kongrenin olağan toplantısına kadar görevine devam eder. Seçimli olağanüstü toplantı halleri bu durumun dışındadır.

(4) Genel Merkez Yönetim Kurulu, tüzük ve ilgili mevzuatlarda yer alan toplantı ve karar yeter sayısı ile oylama şekline ilişkin özel düzenlemeler haricinde, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylamalar kural olarak açık oylama şeklinde yapılır. Açık oylama sonucunun eşit olması halinde, Genel Başkan'ın katıldığı görüş kabul edilmiş sayılır. Kurul gizli oylama yaparsa ve oylar eşit sayılırsa oylama reddedilmiş sayılır.

(5) Genel Merkez Yönetim Kurulu, yeri, zamanı ve tarihlerini önceden belirlediği, olağan toplantısını en az ayda bir kere yapar.

(6) Genel Başkan'ın veya Genel Merkez Yönetim Kurulu üye tam sayısının 1/3'ünün talep etmesi hallerinde kurul olağanüstü olarak toplanır. Olağanüstü toplantının tarihi, yeri ve zamanı üyelere duyurulur.

(7) Kurul üyesi yeri, tarihi ve saati önceden belirlenmiş olan toplantılara mazeret bildirmeksizin, bir yılda üç kez üst üste veya bir yıl içinde altı kez katılmazsa, yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiş sayılır.

(8) Kurul üyeliklerinde herhangi bir nedenle boşalma halinde, Genel Başkan tarafından, sırasıyla yedek kurul üyeleri davet edilir.

(9) Genel Merkez Yönetim Kurulu gündem esasına göre müzakereler yapar, kararlar alır. Kurul üyelerinin her biri, gündem teklifinde bulunabilir. Karşı görüş olması halinde yapılacak oylama sonucuna göre işlem yapılır.

Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Madde 26- (1) Büyük kongreden sonra partinin en üst karar ve yönetim organı Genel Merkez Yönetim Kurulu'dur.

(2) Partinin seçimle görev üstlenmiş teşkilat kademe organları, kademe sırasına göre Genel Merkez Yönetim Kurulu'na bağlıdır.

(3) Parti teşkilatının bütün kademelerinin ortak akıl ile uyum içinde çalışması için gerekli koordinasyonu sağlar ve mevzuat çerçevesinde gerekli gördüğü her tür düzenlemeleri yapar.

(4) Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nun, Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin ve parti kurullarının sunduğu raporları ve önerileri görüşüp karara bağlar.

(5) Partinin hazırlanan çalışma raporu ile kesin hesabını inceleyip karara bağlar ve büyük kongreye sunar. Yıllık bütçe ve bilançoyu oylayıp karara bağlar ve büyük kongreye sunar.

(6) Partinin işleyiş, ihtiyaç ve esasları doğrultusunda menkul ve gayrimenkul mal alımına, satımına, işletilmesine, mevcut varlıkları üzerinde lehte veya aleyhte her tür ayni veya borçlandırıcı tazyitler oluşturulmasına karar verir.

(7) Parti politikalarının gerçekleşmesi doğrultusunda, ihtisas komisyonları ve çalışma büroları oluşturup, bunların çalışma usul ve esaslarını belirler veya belirleyeceği çerçeveye göre uygulama yapması için gerektiğinde GMBK'ya yetki verir.

(8) Ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmeler hakkında parti politikaları ile stratejisini belirleyip, bu görüşlerini kamuoyuna açıklar ve gerekli görmesi halinde TBMM Parti Grubu ile ortak toplantılar yapar.

(9) Partinin çalışma ve faaliyet planlamasını oluşturur ve bunlar için gerekli harcamaların bütçelerini hazırlar.

(10) Bütün seçimlerle ilgili gerekli kararları alır ve partinin seçim çalışmalarını yönetir. Milletvekilliği, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisleri için partiden aday olanlar hakkında yetkilerini kullanır.

(11) Genel başkanın teklifi üzerine Genel Merkez Başkanlık Kurulu üye sayıları ile alt kademe başkanlık organları üye sayılarını artırıp azaltmaya yetkilidir.

(12) Partinin yasalar çerçevesinde uluslararası kuruluşlara üyeliğini ve yurt dışı temsilcilik önerilerini karara bağlar.

(13) Zorunlu nedenler dolayısıyla büyük kongrenin toplanamadığı hallerde, Partinin hukuki varlığını sona erdirmek, tüzük ve program değişiklikleri hariç, gerekli görülen bütün kararları alır.

(14) Tüzükte ve ilgili yasalarda, açıkça belli bir Genel Merkez organının görev ve yetkisinde olan konular dışında olmak üzere, adaylık şartları ve kısıtlama-

ları, seçimler gibi konularda ilgili her türlü kural niteliğinde veya istisnai nitelikte kararları alır.

GENEL BAŞKAN

Genel Başkan Adaylık Koşulları, Seçimi ve Görev Süresi

Madde 27- (1) Genel Başkan, büyük kongre tarafından, bir olağan kongre döneminde görev yapmak üzere, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile gizli oyla seçilir. İlk iki oylamada bu sayıya ulaşılamamış ise, ikinci oylamada en çok oy alan iki aday arasında yapılacak olan üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday Genel Başkan seçilmiş olur.

(2) Genel Başkanlığa adaylık müracaatları divan başkanlığına yapılır. Divan Başkanlığı bu müracaatları tüzüğün ilgili maddesine göre ilan edip kesinleştirir. Birden fazla aday olması halinde her aday için farklı renkte olmasına özen gösterilecek şekilde, ayrı birer oy pusulası kullanılır.

(3) Kongre gündeminin "seçimler" maddesinde, önce Genel Başkan seçimi yapılır. Genel Başkan seçimi tamamlanmadan diğer organ seçimlerine geçilemez.

(4) Büyük Kongre tarafından seçilmiş olan Genel Başkan, yerine yeni bir Genel Başkan seçilinceye kadar görevine devam eder.

(5) Bir kişi art arda en fazla iki olağan kongre dönemi parti genel başkanı seçilebilir. Kurucu genel başkanlık bu süreden sayılmaz.

Genel Başkanın Görev ve Yetkileri

Madde 28- (1) Genel Başkan partinin disiplin kurulları haricinde, bütün parti teşkilatının başkanıdır.

(2) Parti üyeleri ve parti teşkilat kademelerinin, genel merkez organları ile parti TBMM Grubu'nun uyumlu ve verimli çalışmasını sağlar ve gerekli gördüğü bildirimleri yapar.

(3) Genel Merkez Başkanlık Kurulu üyeleri arasında görev dağılımı yapar ve gerek görmesi halinde bu görev dağılımını değiştirir.

(4) Genel Başkan, lüzumu halinde gerek gördüğü kişileri kendisine danışman olarak seçebilir.

(5) Gündeme ilişkin konularda ve önemli meselelerde parti adına kamuoyuna açıklamalar yapar, bildiriler yayınlar veya partinin görüşünü açıklamak üzere bir kimseyi yetkilendirebilir.

(6) Parti adına, davalı veya davacı olarak partiyi temsil eder veya gerek gördüğü hallerde parti genel sekreterine davada husumet yetkisini devredebilir.

(7) Genel Başkan, parti tüzüğü ve ilgili tüm yasaların gereği tüm görev ve yetkilerini kullanır, sorumluluklarını yerine getirir.

Genel Başkanlığın Boşalması

Madde 29- (1) Genel Başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması durumunda Genel Merkez Yönetim Kurulu on gün içinde Genel Başkanvekili ve yeni Genel Başkan'ı seçmek üzere büyük kongrenin olağanüstü toplanma tarihini, yerini ve zamanını kararlaştırmak üzere toplanır. Bu halde yapılacak olan olağanüstü büyük kongre, Genel Başkanlığı'nın boşalması tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde yapılmak zorundadır.

GENEL MERKEZ BAŞKANLIK KURULU (GMBK)

Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nun Teşekkülü ve Çalışma Usulü

Madde 30- (1) Genel Merkez Başkanlık Kurulu; Genel Başkan, Genel Başkan'ın Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından belirlediği Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter ile TBMM parti grup başkanı ve grup başkanvekillerinden teşekkül eder.

(2) GMBK, partinin en üst icra kurulu olup kurula Genel Başkan başkanlık eder. Genel Başkan'ın yokluğunda ise teşkilat hiyerarşi sırasındaki genel başkan yardımcısı kurula başkanlık eder.

(3) GMBK üyeleri, Genel Başkan tarafından veya Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun üye tam sayısının 1/3'ünün talebi ve 2/3 çoğunluğunun oyu ile değiştirilebilir. İstifa eden veya düşürülen kurul üyesi yerine, Genel Başkan GMYK üyeleri arasından bir üye belirler.

(4) GMBK olağanüstü bir durum olmadıkça haftada bir toplantı yapar. İlk toplantısında, toplantılarının gün ve tarihini belirler. Kurul üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve parti tüzüğünde yazılı haller haricinde, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır.

(5) GMBK üyeleri, gerekli gördükleri sayıda yardımcı veya uzmanı Genel Başkan'ın onayı ile partili olan veya olmayan kişiler arasından atayabilirler. Yardımcılar ve uzmanlar, oy hakkı olmaksızın, çağrı üzerine GMBK toplantılarına katılabilirler.

Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Madde 31- (1) Büyük Kongre ve Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından alınmış olan kararları icra eder.

(2) Partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu ve tüm parti teşkilatı ile Genel Merkez arasındaki gerekli uyum ve koordinasyonu sağlar.

(3) Ülke ve dünya siyasetindeki hadiseler karşısında, ortak akıl ve istişare ile partinin alacağı tavrı ve politikalarını belirler.

(4) Parti teşkilat kademelerinin kongrelerini usulüne uygun olarak belirli takvime göre, parti tüzüğü ve Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun kararları doğrultusunda yaptırır.

(5) Partinin, uluslararası kuruluşlar, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve diğer partiler ile olan ilişkilerini düzenler.

(6) Partinin faaliyet raporu ile yıllık bütçe ve uygulanan bütçenin kesin hesap ve bilançolarını, büyük kongreye sunulmak üzere Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun onayına tevdi eder.

(7) Zaruri hallerde Parti tüzüğünde belirtilen yetkiler ayrı olmak üzere, Genel Merkez Yönetim Kurulu'na ilk toplantısında sunmak şartıyla, gerekli her türlü tedbirleri alır, görevleri ifa eder.

(8) Tüzükte Genel Başkan'a verilen görevlerin yerine getirilmesinde, Genel Başkan'ın gerek görmesi halinde, Genel Başkan'a yardımcı olur.

(9) Siyasi Partiler Kanunu, parti tüzüğü ve ilgili diğer tüm mevzuatın verdiği bütün görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Genel Başkan Yardımcıları

Madde 32- (1) Genel Merkez Başkanlık Kurulu üyeleri arasından, Genel Başkan tarafından belirlenecek Genel Başkan Yardımcıları ve görevleri Parti Teşkilat Yönetmeliği'nde düzenlenir.

Genel Sekreter

Madde 33- (1) Genel sekreter, GMYK ve GMBK toplantı tutanaklarının düzenlenmesi, kararların kayda geçirilmesi ve uygulanmalarının takibini gerçekleştirir. Genel merkez ile ilgili gelen-giden her türlü evrak işleri ile yazışmaların düzenlenmesi, GMYK ile GMBK'nın gündemlerinin hazırlanması ve takibinde yetkilidir. Genel sekreterlik, genel evrak kayıtlarını tutar, partinin yazışmalarını gerçekleştirir. Partinin tüm resmi ve parti içi yazışmaları, genel sekreterin bilgisinde, genel sekreterlik birimi tarafından yapılır. Genel sekreter, partinin arşiv çalışmasını gerçekleştirir.

(2) Genel Sekreter görevini üç genel sekreter yardımcısı ile birlikte ifa eder. Genel Sekreter yardımcılarının iş bölümü Genel Sekreter tarafından belirlenir.

İdari ve Mali İşler Başkanı

Madde 34- (2) Parti merkez teşkilatının bütün mali işleri, harcamaları, gelirlerin tahsili, gelir ve giderlerin muhasebe esaslarına göre gerçekleştirilmesi ve bu işlere nezaret edilmesi, mali sözleşmelerin usulüne ve mevzuata uygun olarak yapılıp icra edilmesinde yetkili, görevli ve sorumlu genel başkan yardımcısıdır. İdari ve mali işler Başkanı mevzuata uygun olarak, teşkilatın yıllık bütçesi ile bilançolarını, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesabını hazırlayarak GMYK tarafından karara bağlanmak üzere GMBK'ya sunar. Bütçe işlemlerinin zamanında yapılmasını ve ilgili yerlere tevdi edilmesini takip eder ve gerçekleştirir. İdari ve mali işler başkanı tarafından teklif edilen ve Genel Başkan tarafından atanan genel muhasip, idari ve mali işler başkanının sahip olduğu yetkileri ona vekaleten kullanır. Genel muhasip, partinin muhasebe işlerine ait harcama evraklarını, idari ve mali işler başkanı ile onun yokluğunda GMBK üyelerinden birisi ile birlikte imza eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KONGRELER

İlçe Kongresi

Madde 35- (1) İlçe kongresi, ilçe teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. İlçe kongreleri seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İlçe kongrelerinde gündemdeki konular istişare edilip karara bağlanır. İlçe başkanı, yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri ilçe kongrelerinde seçilir. İl kongrelerinde ilçeyi temsil edecek olan il kongresi asıl ve yedek delegeler ilçe kongrelerinde seçilir.

İlçe Kongre Delegeleri

Madde 36- (1) İlçe kongresi delege sayısı, ilçe ve çevresindeki köy ve mahallelerde partinin son genel seçimde aldığı oy sayısına göre, 100 seçilmiş delege ile tabii üyelerden oluşur. 100'den az üyenin ilçeye kayıtlı olması halinde üyelerin tamamı ilçe kongre delegesini teşkil eder.

(2) Parti'nin kongresi yapılan ilçede son milletvekilliği genel seçimlerinde almış olduğu oyun, muhtelif sebeplerden dolayı belirli olmaması halinde; yerel seçimlerde büyükşehir belediyesi olan illerde belediye meclis üyesi seçim sonuçlarına göre, diğer illerde il genel meclis üyeliği seçim sonuçlarına göre, bu hususların da belirli olmaması halinde, ilçedeki toplam üye sayısı ile mahalle ve köy üye sayısı baz alınarak, üye bulunan köy ve mahallelerden en az bir olmak üzere delege dağılımı belirlenir.

(3) Kongresince seçilmiş ve halen görevde bulunan ilçe yönetim kurulu başkanı ve asıl üyeleri ilgili ilçe kongresinin tabii delegesidirler.

(4) Geçici İlçe Başkanları ile yönetim kurulları ilçe kongresine katılabilirler ancak kongre delegesi olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur.

(5) İlçe delege sayısının yarısı kadar yedek delege seçilir. Seçilmiş delegelerin parti üyeliğinin herhangi bir nedenle düşmesi halinde birinci yedekten başlamak üzere sırasıyla yedek delegeler davet edilir.

İlçe Kongresi Delege Seçimleri

Madde 37- (1) Delege seçimlerinin usul ve esasları ilçe yönetim kurulunun oluşturacağı takvim ve programa göre gerçekleştirilir.

(2) İlçe yönetim kurulu; her köy ve mahallede kayıtlı parti üyelerinin listelerini her bir mahalle ve köyün ayrı olacak şekilde üye kayıt ve kabul defterine göre hazırlar. Üyelerin tanınmasını sağlayacak bilgileri ihtiva eden bu listeler ilgili mahalle ve köylerdeki parti temsilcilerine verilir. Bu listeler delege seçimlerinden en az 15 gün önce ilçe başkanlığı ile mahalle ve köylerde uygun bir yerde askıda tutulur. Listelerin askıya çıkarıldığı tarih ve askıdan indirildiği tarih, askı yapılan yerlerde tutanak düzenlenmek suretiyle tespit edilir.

(3) Delege seçmen listesi askısında mahalle ve köy delege seçimlerinin ne zaman ve nerede yapılacağı belirtilir. Belirtilen gün, saat ve yerde delege seçimlerinin yapılması için, kesinleşmiş delege seçmen listesindeki üyelerin salt çoğunluğunun yapılan yoklamada hazır olması gerekir. Eğer çoğunluk yoksa aynı gün aynı yerde bir saat sonra hazır bulunan üyelerin katılımı, ilçe başkanlığının görevlendirdiği kişi veya kişilerin denetiminde delege seçimi yapılır.

(4) Delege seçimleri gizli oy, açık tasnif olacak şekilde liste yöntemi ile yapılır. Delege seçim sonuçlarının düzenlendiği tutanak ilçe başkanlığına teslim edilir.

(5) Delege seçimlerine karşı il yönetim kuruluna seçimin yapıldığı tarihten itibaren 3 gün içinde itiraz edilebilir. İtiraz üzerine il yönetim kurulunun vermiş olduğu karar parti içi işlemler açısından kesindir.

(6) Yapılan listelerde üye olduğu halde gözükmeyen yahut üye olmadığı halde listede bulunan kişiler, askı ilan tarihinden itibaren 3 gün içinde bu hususa ilişkin olarak ilçe yönetim kuruluna itiraz eder. İtirazın kabulü halinde listede gerekli düzenleme yapılır. İlçe yönetim kurulu 3 gün içinde ret kararı yahut herhangi bir karar vermez ise ilgili kişi bu sürenin bitiminden itibaren 2 gün içinde il başkanlık kuruluna itiraz edebilir. İl başkanlık kurulunun vereceği karar parti içi işlemler açısından kesindir. İlgili kişi il başkanlık kurulu kararını

ibraz ederek delege seçimlerine katılabilir. İtiraz üzerine düzeltme yapılan listeler ilan edilir.

İl Kongresi

Madde 38- (1) İl kongresi, il teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır. İl kongreleri seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur. İl Kongresinde il yönetiminin faaliyet ve kesin hesap raporları görüşülür, gündemde belirtilen konular müzakere edilir ve karara bağlanır,

(2) İl Kongrelerinde, İl başkanı, il yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri ve il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri ile büyük kongrede ili temsil edecek asıl ve yedek delegelerinin gizli oyla seçimleri yapılır.

İl Kongresi Delegeleri

Madde 39- (1) İl kongresinin üyeleri, seçilmiş ve tabii delegelerden müteşekkildir.

(2) İlçe Kongrelerinden, il kongresine seçilen delegeler 300'ü geçemez. Seçilmiş üyelerin belirlenirken, ilçedeki üye sayısı esas alınarak, yeterli üye bulunmaması halinde öncelikle her ilçeye 3 delege kontenjanı verilir.

(3) İlin Partili milletvekilleri, İl kongresince seçilmiş ve halen görevde bulunan il yönetim ve il disiplin kurulu başkan ve asıl üyeleri il kongresinin tabii delegeleridirler.

(4) İl kurucu üyeleri ve geçici İl Başkanları ile yönetim kurulları il kongresine katılabilirler ancak il kongresi delegesi olmayanların kongrede oy kullanma hakkı yoktur.

(5) İl delege sayısının yarısı kadar yedek delege seçilir. Seçilmiş delegelerin parti üyeliğinin herhangi bir nedenle düşmesi halinde birinci yedekten başlamak üzere sırasıyla yedek delegeler davet edilir.

İL VE İLÇE KONGRESİ ORTAK HÜKÜMLER

Kongre Süreleri

Madde 40- (1) İlçe kongreleri il kongresinden ve il kongreleri de Genel Merkez kongresinin yapılmasından önce olacak şekilde, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından olağan kongre takvimi belirlenir. Olağan kongre süreleri 2 yıldan az ve 3 yıldan fazla olamaz.

(2) Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek kongre takvimine uygun olmak koşulu ile ilçelerdeki kongre takvimi o ildeki il yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) İl ve ilçe kongrelerinde üst kademe kongresi için gereken sayıda asıl ve bu sayının yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır. Kongre delegeliği, parti üye-liği devam ettiği sürece seçildiği kongrenin bir sonraki olağan toplantısına kadar devam eder.

(4) Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun üye sayısının 2/3'nün oyundan az ol-mamak şartıyla, delege seçimlerinde kanun veya tüzüğe aykırılık hallerine münhasır olmak üzere delege seçimlerinin iptaline veya yenilenmesine karar verilebilir.

Kongre Gündemi

Madde 41- (1) Kongre gündemi, ilgili kademe yönetim kurulu tarafından be-lirlenir. Ancak en geç kongre divanı oluşturulup gündem okunmasına kadar, kongrede hazır bulunan delegelerin en az %5'inin divan başkanlığına teklifi ile yapılan ilave gündem teklifleri müzakere edilerek, oylama yapılır ve oyla-ma sonucuna göre karar verilir.

Kongre Delege Listesinin Onayı ve İlanı

Madde 42- (1) İl ve ilçe başkanlıkları, kongrelerinin seçilmiş ve tabii delegeler listesini kongreden en az 15 gün önce iki nüsha olmak üzere yetkili seçim kurulu başkanlığına verirler. Bu listenin yanında, kongre gündemi ve kong-renin yapılacağı yer, gün ve saati, çoğunluk olmaması durumunda 7 günü geçmeyecek şekilde yapılacak ikinci toplantı ile alakalı gerekli bilgileri içeren yazı eklenir. Listenin bir örneği de kademe merkezinde ilan edilebilir, ayrıca internette de yayımlanabilir. Seçim kurulu başkanı, listede herhangi bir ek-siklik yok ise listeyi ve eklerini onaylar. Seçim kurulu başkanı tarafından onay-lanan liste ve ekleri, kongresi yapılacak teşkilat kademesi binasında askıya çıkarılmak suretiyle kongreden 7 gün önce ilan edilir ve 3 gün askıda kalır. İlan süresi içinde herhangi bir itiraz yapılması halinde, yetkili seçim hâkimi, bu itirazları inceler ve kesin olarak karara bağlar. Kesinleşen listelerle toplantı-ya ilişkin gerekli bilgi ve belgeler, hâkim tarafından onaylanarak ilgili teşkilat kademe başkanlığına gönderilir. Bu şekilde onaylanan liste, kademe kongre-sinin delege yoklama cetvelini oluşturur.

(2) İl ve ilçe yönetimi; kongre gününden en az 15 gün önce kongrenin yer, gün, saat ve gündemi ile ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamazsa, ikinci toplantının hangi gün, yer ve saatte yapılacağı alışılmış ilan araçları ile ve ayrı-ca internet yolu duyurur. Kongrenin gün, saat ve yerini, en az 7 gün önceden, güvenlik önlemlerinin alınması için yetkili mülki amirliğe bildirilir. İl ve ilçe kongrelerinin gazete ile ilanı zorunlu değildir.

Kongre Toplantı ve Karar Yeter Sayısı

Madde 43- (1) Kongrelerde ilk toplantı delege toplam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. İlk toplantıda gerekli sayıya ulaşamamış ise, ikinci toplantıda hazır bulunanlar ile toplantı gerçekleştirilir. Kongrede kararlar, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere, oylamaya katılan delegelerin salt çoğunluk oyu ile alınır.

Kongrenin Açılışı, Kongre Divanı, Divanın Yetki ve Görevleri

Madde 44- (1) İl veya ilçe sekreteri ve en az iki delege ile birlikte, kongre başlangıcından önce toplantı açılış sayısını, yoklama cetvelindeki imzaları saymak suretiyle tespit eder ve bu hususu imzaları ile tutanak altına alır. Kongrenin açılışı, kongresi yapılan teşkilat başkanı tarafından veya görevlendireceği yönetim kurulu üyesi tarafından yapılır.

(2) Divan başkanlığı için toplantıda hazır bulunanların %5'inin teklifi ile divan başkanlığı aday teklifinde bulunulur. Divan Başkanlığı için bir aday varsa oylaması açık gerçekleştirilir. Birden fazla adayın olması durumunda divan başkanının nasıl seçileceğine Genel Kurul karar verir.

(3) Seçilen divan başkanı yönetiminde, bir divan başkan yardımcısı ile toplam sayısı en fazla 7 olacak şekilde kâtip üye açık oylama ile seçilerek divan oluşturulur.

(4) Kongreyi divan başkanı yönetir. Divanda kararlar çoğunlukla alınır. Oyların eşit olması durumunda divan başkanının oyunun olduğu karar kabul edilmiş sayılır.

(5) Kongrenin planlanan şekilde ve disiplinle yürütülmesi, parti tüzüğü ile ilgili yasalara uygun olarak gerçekleşmesi için gerekli çalışmaları sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve muhafaza etmek, kongre başkanı ve divanın yetki ve görevidir.

(6) Divan başkanı, kongre divanını temsil etmekte olup, Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasaklara aykırı konuşma yapanlara veya davranışta bulunanlara, derhal müdahale ederek delege olanların oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarmak gibi gerekli önlemleri alır. Lüzumu halinde toplantıya ara verir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını ve kongre için gerekli düzeni sağlayarak kongreye kaldığı yerden devam edilir.

(7) Divan tarafından onaylı kongre tutanak örneğinin bir nüshası ve ekleri, divan başkanı tarafından ilçe kongresinde ilgili il ve ilçe başkanına, il kongresinde ise ilgili il başkanına ve genel merkez yönetimine teslim eder.

(8) Delegelerin yazılı teklifi ile kongrenin açılışında, Divan Başkanlığı ile Divan Üyeliği seçimlerinin liste yöntemine göre birlikte ve aynı anda yapılmasına açık oylama ile karar verilir.

Kongrelerin Görev ve Yetkileri

Madde 45- (1) Kongreler İl ve ilçe teşkilatlarının üst kademe ve denetim organlarıdır.

(2) Kongrede, ilgili teşkilat yönetim organının faaliyet ve hesapları ile yeni dönem bütçeleri müzakere edilip karara bağlanır, yeni yönetim organları ve üst kademe delegeleri seçilir.

(3) Parti tüzük ve programı kapsamında müzakereler edilebilir ve kararlar alınabilir. Yönetim kurulunun ibrası kongrede karara bağlanır. İbra oylamasına, ilgili İl ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri katılamazlar. Görüşmelerde söz istek sırasına göre verilir. Faaliyet ve hesap raporunda karşı oy yazısı olmayan yönetim kurulu üyesi, rapor aleyhine konuşmak için söz alamaz ve konuşamaz. Kongrelerde gerek aday olan gerekse de kongreye katılan engellilerle ilgili gerekli düzenlemeler sağlanır.

(4) İl ve ilçe kongreleri tüzüğün diğer maddeleri ile ilgili diğer mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirir.

İl ve ilçe Kongrelerinde Seçimler ve Adaylık

Madde 46- (1) İl ve ilçe başkanlarının, İl ve ilçe kademe organlarının seçimleri ile üst kademe delege seçimleri, gizli oy ve açık tasnif esasına göre, yargı gözetim ve denetiminde, parti yönetmelikleri, parti tüzüğü ve ilgili yasalara uygun olarak yapılır.

(2) Sandık seçim kurulu ihtiyaç olunan sayıda oluşturulur. Bu kurulda, seçim kurulu başkanı, bir başkan ve iki üye görev yapar. Kurul başkanı ve bir üye memurlar arasından, diğer üye ise aday olmayan üyeler arasından seçilir. Her sandık için aynı usulde ve sayıda yedek sandık kurulu oluşturulur. Sandık kurulu başkanının yokluğunda memur üye sandığa başkanlık eder.

(3) Partili her üye, yer kaydı aranmaksızın, kongrede yapılacak seçimlerde aday olabilir veya aday gösterilebilir. Ancak ilçe veya il başkanlığına adaylık başvurusu, o kongrede oy kullanma hakkına sahip delege tam sayısının en az % 5'inin Divan Başkanlığı veya noterlikçe onaylanmış imzasını taşıyan yazılı isteği ile yapılır. % 5'in hesabında kesirli sayılar tama eriştirilir. Partiye üye olmayan kişilerin seçimle bir göreve gelmesi halinde bu kişiler parti üyesi sıfatı kazanır. Aynı kongre döneminde, alt kongrece bir teşkilat kademesinin zorunlu veya ihtiyari organlarına seçilen kişiler, aynı kongre döneminde üst

kademe organlarına başkan adayı veya yönetim kuruluna üye olamaz ve aday gösterilemez.

(4) Adaylık başvurusu, divan oluştuktan sonra, belirlenmiş süre dolmadan önce divana yapılır. Divan başkanlığı, gündemin “seçimler” maddesine gelindiğinde veya daha önce aday başvurularının ne zamana kadar yapılabileceği ile ilgili bir süre verir ve ilan eder. Sürenin bitiminden sonra yapılacak aday başvuru işlemleri kesin olarak reddedilir. Divan, aday başvurularını başvuru sırasına göre ayrı ayrı okuyarak genel kurulun bilgisine sunar. Adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlanarak adaylıklar kesinleştirilir. Kesinleşen adaylar, okunarak duyurulur ve ayrıca kongre salonunun uygun bir yerinde ilan edilir. Divan tarafından kesinleşen adaylara ilişkin listenin onaylı örneği, hazır olan seçim kuruluna verilir.

(5) Çekilme beyanları, aday listelerinin kesinleşmesi ile ilgili süre içerisinde yapılır ise, divan kurulu tarafından kimlik tespiti yapılarak, tutanağa yazılır ve hazırlanacak olan kesinleşmiş aday listesi tutanağında da bu husus ifade edilir. Aday listelerinin kesinleşme ilanından sonra veya seçim esnasında yapılan çekilme beyanları sayım dökümünde dikkate alınmaz, çekilenlerden seçilen olur ise de istifa etmiş sayılır.

(6) Delege ve organ seçimleri liste yöntemine göre yapılır. Asıl ve yedek üye adaylarını gösterecek şekilde “liste yöntemi” esasına uygun öneri yapılmamış ise, her organ ve delegelikler için yapılan şahsi adaylıklar tamamlanıp kesinleştirildikten sonra, divan tarafından soyadına göre çarşaf liste sıralaması yapılır. Sıralamanın hangi soyadından başlayacağı çekilecek kura ile belirlenir. Böylece her organ için yapılan adaylıklar, ayrı sütunlar halinde tek veya birden fazla sayfada sıralanır. İsimlerin yanına işaret konacak kare veya daire şeklindeki boşluklara yer verilir ve yeteri kadar çoğaltılır. Birer örneği divan tarafından onaylanmış yeterli sayıdaki listeler, mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte yetkili seçim kuruluna teslim edilir.

(7) Çarşaf liste uygulamasında oylar, seçim kurulunca mühürlü listedeki isimlerin yanında yer alan kare veya daire içi işaretlenerek, mühürlü zarfa konduktan sonra sandığa atılarak kullanılır. Asıl ve yedekler dahil olmak üzere, seçilmesi gereken sayıdan fazla veya yarısından eksik işaretli olan oylar geçersizdir. Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Eşit oy halinde seçim kurulunca kura çekilir. Adaylar, liste yöntemine göre önerilmiş ise, listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle seçimler yapılır. Delege oyunu, listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yazmak suretiyle kullanabilir.

(8) Oyların liste halinde kullanılması durumunda, listedeki adayların yarısından fazlasının silmesi veya çizme sonucu boş bırakılması yahut organ üye sayısından fazla ilave yapılması durumlarında, bu oy pusulaları geçersiz olur. Divan başkanınca kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, dikkate alınmaz.

(9) Seçimler, liste yöntemi ile yapılırsa, her bir adayın isimleri, soyadına göre yapılan sıralama ile ve ayrı bir kâğıda yazılır, oy kabinlerine asılır.

(10) Listelerde, adaylıkların kesinleştirilmesinden önce usulüne uygun gerçekleşen çekilmelerden dolayı, organ üye tamsayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olması halinde, o listeler, liste olma özelliğini kaybeder.

(11) Kongrelerde bütün seçimler birlikte yapılır ve ara verilmeksizin sonuçlanıncaya kadar devam eder.

Kongrelerde Delegelerin Oy Hakkını Kullanma Şekli ve İtiraz

Madde 47- (1) Delege, kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, sürücü belgesi gibi resimli ve resmi nitelikteki belgelerden biri ile kimliğini ispat eder. Görevlilere kimlik belgesini verir ve delege listesinde bulunan isminin karşısındaki yeri imzalar. Oyunu, oy verme sırasında sandık kurulu başkanınca verilen, kurulca mühürlenmiş adayları gösterir listelerin zarfa konularak sandığa atılması suretiyle kullanır ve akabinde delegenin ikinci imzası alınarak, kimlik belgesi iade edilir.

(2) Her delege oyunu bizzat kendisi kullanır. Ancak engelliler ve oyunu kendisi kullanamayacak derece hasta olduğu görünüştünden anlaşılan delegeler, istedikleri takdirde, sandık alanında bulunan akrabalarından birinin, akrabası yoksa delegelerden birinin yardımıyla oy kullanabilir. Bir delege birden fazla kişiye oy kullanırken yardım edemez.

(3) Kesinleşmiş delege listesinde yazılı olmayan delegeler oy kullanamaz.

(4) Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde seçim sonuçlarına karşı, seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenerek kesin olarak karara bağlanır.

(5) Hakim'in kararı seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, bir aydan az ve iki aydan fazla olmayan bir süre içerisinde, hâkimin belirleyeceği tarihte sadece seçim yapılır. Seçim işlemleri belirlenen günde tüzüğün ve mevzuatın öngördüğü şekle uygun olarak yapılır.

Kongre Sonuçlarının ve Tutanaklarının Bildirilmesi

Madde 48- (1) Kongre divan başkanı, ilçe kongresi tutanak örnekleri ile kongrede yapılan seçim sonuçlarını gösteren seçim kurulu tutanak örneğini, ilçe başkanına verir. İlçe başkanı itiraz süresi geçtikten, itiraz edilmiş ise sonuçlandıktan hemen sonra Teşkilat Başkanlığı'na gönderilmek üzere bu belgeleri il başkanlığına verir. İl başkanlığı da il kongresiyle ilgili aynı bildirimini yapar. İl ve ilçe başkanları ana kademe ve yan kuruluş organları ile ilgili resmi bildirimleri mülki makamlara en geç 15 gün içinde yaparlar.

İl ve İlçe Kongrelerinin Olağanüstü Toplanması

Madde 49- (1) İl ve ilçe kongrelerinin olağanüstü toplanması, Genel Merkez Yönetim Kurulu kararıyla veya kademe kongre delege tam sayısının 1/4'ünün ilk imza tarihinden itibaren 15 gün içerisinde olmak üzere noterlikten onaylanmış yazılı isteği ile noterlik onayından itibaren 7 gün içerisinde partinin bir üst kademesine yapılır. Şartların varlığı halinde, kademe yönetim kurulu gerekli hazırlıkları yaparak talebin tebliğinden itibaren 45 gün içinde olağanüstü kongreyi toplamak zorundadır. Olağanüstü toplantının gündemi, toplantıyı talep edenler tarafından önceden belirlenir. Gündem karar ya da talep yazısında belirtilir. Olağanüstü toplantı gündemine başka gündem maddesi eklenemez. Ancak kademe başkan ve yönetim kurulu ile üst kademe delege seçimlerinin olağanüstü kongre ile yenilenebilmesi için Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun onayı gereklidir.

(2) Alt kademe organlarının tamamen veya organ sayılma niteliğini sona erdirecek sayıda üyesinin tüzüğün 21. ve 22. maddeleri gereği görevden elçektirilmeleri halinde, seçilmiş kurulların hak ve yetkilerini kullanan, geçici kurullar oluşturulur. Görevden elçektirme kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde ilçe kongresi, 45 gün içinde ise il kongresi toplanır ve bu kongrede seçilen parti organlarının görev süresi, ilgili kademenin olağan kongresine kadar devam eder. Bu halde yapılacak olan kongre; yeni delegeler seçilmemiş ise, eski delegelerle toplanır. Ancak bu kongre ilgili kademenin olağan kongre dönemi ve takvimine uygun zamanda ise, ona göre hazırlanılır ve normal kongre gündemine uygun olarak yapılır.

Alt Kademenin Üst Kademe Kongresinde Temsili

Madde 50- (1) Alt kademe delegeleri, üst kademe kongresinin yapıldığı tarihte, alt kademe var olan delegeleriyle üst kademe kongresinde temsil olunur. Yetkili makamca kongre tarihinin belirlendiği halde, belirlenen kongre takvim süresi içinde kendi kademesinin kongresini yapmamış olan ilçe veya il teşkilatı, üst kademe kongresinde delege ile temsil olunamaz.

BÜYÜK KONGRE

Büyük Kongre, Görev ve Yetkileri

Madde 51- (1) Büyük Kongre, Partinin en üst karar ve denetim organıdır.

(2) Parti Genel Başkanı, Genel Merkez Yönetim Kurulu ile Genel Merkez Disiplin Kurulu'nun asıl ve yedek üyeleri, gizli oy yöntemi ile büyük kongrede seçilir.

(3) Büyük kongrede, gelir-gider ve kesin hesabı kabul veya reddetmek, tüzük ve programda değişiklik yapmak, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun faaliyet raporu ile gelecek dönem bütçesinin ve gündemde bulunan konuların müzakeresinin yapılarak karara bağlanması ve yönetimin ibrası hakkında kararlar alınır. Ayrıca toplumu ve ülkeyi ilgilendiren önemli konular ile parti politikaları hakkında, genel çerçevede olmak üzere, bağlayıcı veya temenni niteliğinde kararlar alınır.

(4) Büyük Kongre, kanunlar, parti tüzüğü ve programı çerçevesinde, verilen görevleri yerine getirir ve partinin tüzel kişiliğinin feshini, başka parti ile birleşmesini, fesih kararı vermesi halinde parti mallarının tasfiyesini, intikal şekli ve yerini karara bağlar.

Büyük Kongre Delegeleri

Madde 52- (1) Büyük Kongre, il kongrelerince seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur. Seçilmiş delegeler toplamı, TBMM üye tam sayısının iki katından fazla olamaz.

(2) Büyük kongrenin seçilmiş delegeleri, partinin katılacağı ilk genel seçime kadar seçilmesi gereken toplam delege sayısının, illerden seçilecek milletvekili sayısının iki katına göre illere tahsis edilerek belirlenir. Partinin katılacağı ilk genel seçimden sonra ise; Partinin aldığı oy ve parti üyesi oranı hesaplanarak illerin seçilmiş büyük kongre delege sayısı bulunur. Kongre için seçilen delegelerin görev süresi, seçtikleri kongreyi takip eden ilk olağan veya olağanüstü kongrede yeni delegelerin seçimine kadar devam eder.

(3) Teşkilat Başkanlığı, il kongrelerinde ilin kaç adet büyük kongre delegesi seçeceğini hesaplar ve Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca bu sayı onaylanarak, il başkanlıklarına bildirilir. Hatalı hesaplamalar bulunması durumunda, aynı yöntem izlenerek düzeltme işlemi yapılır.

(4) Genel Başkan, Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, üyeliği devam eden Parti Kurucuları ile Partili bakan ve milletvekilleri büyük kongrenin tabii delegeleridir.

(5) Parti Kurucuları seçilmiş delegelerin yüzde on beşinden fazla ise kurucular arasından seçilecek tabii delegeler Genel Başkan tarafından belirlenir.

Büyük Kongreyi Olağan Toplama Yetkisi ve Zamanı

Madde 53- (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu, iki yıldan az, üç yıldan fazla bir sürede olmamak kaydıyla büyük kongreyi toplamaya yetkilidir. Bu süreler içinde olağan kongrenin toplanması zorunludur.

Büyük Kongre Gündemi ve Delege Listesinin İlanı

Madde 54- (1) Büyük kongrenin gündemi, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca belirlenir. Kongrenin tarihi, yeri ve saati, yeterli çoğunluk olmaması halinde ise ertesi gün yapılacak ikinci toplantının tarih, yer ve saati, en az 15 gün önce partimizin resmi internet sitesinde ilan edilerek il başkanlıklarına yazı ile bildirilir. Ayrıca en az 7 gün önceden gerekli güvenlik önlemlerinin alınması için yetkili mülki amirliğe, kongrenin tarih, yer ve saati, bildirilir. Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı, seçilmiş ve tabii delegeleri belirtmek suretiyle, büyük kongre delege listesini ve gündemi yetkili seçim kuruluna kongreden 15 gün önce vererek tüzüğün 42. maddesinde belirtilen askı ve işlemleri, büyük kongre açısından da aynen gerçekleştirir. Yetkili seçim kurulunun onayıyla liste kesinleşir ve kesinleşen liste büyük kongrenin delege yoklama çizelgesini de oluşturur.

Tüzüğün, Büyük Kongre Hakkında Uygulanacak Diğer hükümleri

Madde 55- (1) Kongrenin açılışı, toplantı ve karar yeter sayıları, divan başkanı seçimi, divan heyetinin oluşumu ile kongre divanının yetki ve görevlerine ilişkin Tüzüğün 43. ve 44. maddelerinde yer alan hükümler, büyük kongre hakkında da aynen uygulanır.

Genel Başkan'ın Açılış Konuşması ve Komisyon Oluşturulması

Madde 56- (1) Kongre'de kongre divanı oluşup gündem okunduktan sonra, gündemdeki sıra dikkate alınarak konuşmasını yapmak üzere Genel Başkan'a söz verilir.

Gündem Maddelerinde Değişiklik ve Kongre Müzakereleri

Madde 57- (1) İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, genel kurul kararıyla mümkündür.

(2) Gündem değişikliği taleplerinin görüşülüp karara bağlanabilmesi için, yazılı olarak gündemin okunmasından hemen sonra divana verilmiş olması zorunludur.

(3) Parti Tüzük ve programında değişiklik yapılmasına ilişkin veya Parti politikalarını ilgilendiren gündem maddesi tekliflerinin müzakereye açılabilmesi için, bu tekliflerin, Genel Başkan veya Genel Merkez Yönetim Kurulu yahut büyük kongre delegelerinin en az 1/20'si tarafından önerilmiş olması gerekir.

(4) Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin son bendinin ikinci cümlesinde yer alan konularla ilgili müzakere şartı oluşan teklifler, Büyük Kongrenin seçeceği bir komisyonda görüşüldükten sonra komisyon raporu ile birlikte incelenerek karara bağlanır.

(5) Seçimler, gündemin "kapanış" şeklinde son maddesi hariç gündemin en son maddesi olarak yapılır. Görüşmeler, gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre yürütülür.

(6) Faaliyet raporuna muhalefet şerhi bulunmayan Genel Merkez Yönetim Kurulu üyesi, faaliyet raporu aleyhine söz alamaz ve konuşamaz.

(7) Büyük kongre için tek bir gün öngörülmüş ise, kongre, gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

Büyük Kongre'de Yapılacak Seçimler

Madde 58- (1) Genel Başkan, Genel Merkez Yönetim Kurulu ile Genel Merkez Disiplin Kurulu'nun asıl ve yedek üye seçimleri, yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre büyük kongre delegelerince seçilir. Yetkili Seçim Kurulu Başkanı, Tüzüğün 46. maddesinde belirtilen nitelik ve sayıda yeteri kadar sandık seçim kurulu oluşturur.

Büyük Kongre'de Adaylık ve Seçim Hazırlıkları

Madde 59- (1) Büyük kongre delegesi olsun veya olmasın, Partiye kayıtlı bulunan her üye, Parti organlarına aday olabilir veya aday gösterilebilir.

(2) Genel Başkanlığa aday olabilmek için, büyük kongre üye tam sayısının en az %10'unun yazılı önerisi gerekir. Bu öneri noter, divan başkanlığı veya divan başkanlığının görevlendireceği üyenin gözetiminde imzalanır. Aynı kişi, aynı kongrede seçimi yapılacak farklı organlara aynı anda aday olamaz ve aday gösterilemez. Böyle bir durumda, divan başkanı tarafından adaya tercih yapması gerektiği bildirilir. Tercihini belli etmeyen adayın hiçbir adaylığı işleme konmaz.

(3) Büyük Kongrede; Genel Başkan seçimi hariç, diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır. Ancak, en az %5 delegece imzalı yazılı teklif gelmesi halinde Genel Başkan ve diğer bütün seçimlerin aynı anda yapılmasına Büyük Kongrece karar verilebilir.

(4) Tüzüğün, aday ve organ seçimlerine ilişkin 46. madde hükümleri, yukarıda belirtilenlere aykırı olmamak şartıyla, Büyük Kongre seçimlerinde de aynen uygulanır.

Büyük Kongre'nin Olağanüstü Toplanması

Madde 60- (1) Büyük kongre, Genel Başkan'ın veya Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun yahut büyük kongre delegelerinin en az 1/5' inin yazılı talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağırılır. Gündemi çağırıcı yapan taraf belirler ve gündem dışında başka konu görüşülemez. Delegeler tarafından yapılacak olağanüstü toplantı talepleri ile gündem ve delege imzalarının noter onaylı olması zorunludur. Bu taleplerin aynı konuyu içerir olması yeterli olup ayrı zamanlarda ve parçalı olmaları talebin geçerli olmasına engel teşkil etmez. Ancak, işlem görmüş ve yeterli sayıya ulaşmamış talepler, sonraki başka bir toplantı isteminde imza eksikliğini gidermek için kullanılamaz. Şartların oluşması halinde Genel Merkez Yönetim Kurulu, olağanüstü kongreyi bir hafta içinde ilan ederek çağrı tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde yapmak zorundadır. Genel Başkanlığın, Genel Merkez Yönetim Kurulunun veya Genel Merkez Disiplin Kurulunun herhangi bir sebeple boşalması hali dışında seçimin olağanüstü toplantı sebebi olabilmesi için Genel Başkan'ın veya Büyük Kongre delege tamsayısının salt çoğunluğunun yazılı talebi gerekir.

Büyük Kongreye İlişkin Tutanaklar

Madde 61- (1) Seçim kurulunca ilan edilen seçim sonuçları ile kongreye ait bütün tutanak ve belgeler, divan üyelerinin imzalarını taşıyan bir tutanağa bağlanarak divan başkanı tarafından liste ekinde Parti Genel Başkanına teslim edilir.

Büyük Kongre Seçimlerine İlişkin İtiraz

Madde 62- (1) Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile seçim sonuçlarına karşı, tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Hâkim, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde karar verir ise, seçimler için belirleyeceği günde, kongrede kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçimler yapılır.

Gençlik Kolları Kongreleri

Madde 63- (1) Ana kademe kongresinin yapılmasından itibaren, parti yetkili organlarınca kararlaştırılmış ve yeterli üye sayısına ulaşmış ise, Gençlik Kolları kongreleri gerçekleştirilir.

(2) Gençlik kolları kongre delegeliklerinin seçilmiş ve tabii delege sayıları, Parti ana kademesi teşkilatı kongre delegeleri ile aynı sayıdadır. Bu sayıları Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(3) Gençlik kolları olağan kongre takvimi, iki yıldan önce ve üç yıldan sonra olmamak, Parti kongrelerinin yapılmasını engellemeyecek ve Parti büyük kongresinden önce tamamlanmış bir zamanda olmak üzere, ilgili ana kademe il başkanlığı tarafından kararlaştırılır.

(4) Gençlik kolları delege seçimleri ve kongreleri, Partinin o yerde kurulu kademe yönetim kurulunun gözetim ve denetimi altında yapılır. Parti teşkilat kademe delege seçimleriyle ilgili seçim kuruluna atfolunan tüm onay ve yetkiler, Parti kademe başkanlık kurulu tarafından kullanılır. Ancak seçim işlem ve sonuçlarıyla ilgili itirazlar, il başkanlık kurulu tarafından iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

(5) Tüzüğün, Parti teşkilat kademe kongreleriyle ilgili kongre hazırlıkları, divan oluşumu, adaylık, adaylıkların kesinleşmesi, aday listeleri, oy pusulaları, oy şekli, oyların sayım ve dökümü, organ üyeleri arasında iş bölümü, boşalmaların doldurulması, organın düşmüş sayılması halini düzenleyen hükümleri, gençlik kolları organları hakkında da uygulanır. Kongrelerde kullanılacak oy pusula ve zarfları, seçim kurulu mührü yerine, gözetim ve denetimi yapan Parti kademe organının mührü ile mühürlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

PARTİ GRUPLARI

1. TBMM Parti Grubu

TBMM Parti Grubu

Madde 64- (1) TBMM Parti Grubu, partinin en az yirmi milletvekilinin TBMM'de olması halinde, partili milletvekillerinin tamamının oluşturduğu topluluktur.

(2) Grup başkanı, grup başkan vekilleri ve Grup yönetim kurulu üyeleri için bir yasama dönemi içerisinde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıl, bundan sonra seçilenlerin görev süreleri ise bu seçimi takip eden ilk milletvekili genel seçimlerine kadardır. Grup başkanlığı veya başkanvekillerinde boşalma olması halinde yeniden seçim yapılır. Bu şekilde ara seçimle seçilenler, yerine seçildikleri üyenin görev süresi kadar süre ile görev yaparlar. Grup

Yönetim Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde ise, grup başkanı tarafından aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler davet edilir.

(3) TBMM Parti Grubu, grup başkanvekillerinin seçimleri ile grup organlarını, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını, tüzükte belirtilen haller hariç olmak üzere, parti grubu milletvekillerinin tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile grup genel kurulu tarafından çıkarılacak, parti grup iç yönetmeliğinde düzenler. Grup iç yönetmeliği, grubun kurulduğu tarihten itibaren on beş gün içinde grubu kuran milletvekilleri tarafından hazırlanır. Kabul edilen Parti Grup İç Yönetmeliği Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na verilmesi şarttır.

Grup Başkanı, Grup Başkanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu

Madde 65- (1) Türkiye'nin Sesi Partisi Genel Başkan'ı, aynı zamanda milletvekili ise, partinin TBMM Grubunun da başkanıdır. Genel Başkan milletvekili değilse, meclis grubu, üyeleri arasından birisini üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile grup başkanı seçer. İlk iki turda çoğunluk sağlanamadığı takdirde en çok oy alan iki adayın kaldığı üçüncü oylamada en çok oy alan seçilmiş olur.

Grup Başkan vekilleri ve Grup Yönetiminin Görevleri

Madde 66- (1) Genel Başkan, Grup Başkanı, Grup Başkan Vekilleri veya onların görevlendirecekleri grup sözcüleri, grup adına konuşmaya yetkilidir. Yasama çalışmalarının etkin ve düzenli yürütülmesi, disiplinin sağlanması için yapılacak çalışmalar, alınacak tedbirler ile Tüzük ve grup iç yönetmeliğinde belirtilen işler, grup yönetiminin görevidir.

Grup Üyelerinin Görevleri

Madde 67- (1) Parti Grup üyeleri TBMM çalışmalarında partinin tüzük ve programına, temel ilkelerine, gizli oyla alınmış bağlayıcı grup kararlarına uygun davranırlar. Meclis genel kurul çalışmaları ile komisyon ve Parti grubunun çalışmalarına, genel merkez tarafından hazırlanan çalışma programlarına katılmak zorundadırlar. Yasama komisyonlarında görevli olan grup üyeleri, komisyon üyeliği bazında bir grup oluşturarak, aralarından birini başkan seçer. Grup yönetimi ile koordinasyon, bu başkan aracılığıyla gerçekleştirilir.

Grupta Gizli Oylama

Madde 68- (1) Grup genel kurulunda, Grup başkanı, Başkan vekilleri ve Grup yönetim kurulu asıl ve yedek üye seçimleri ve bağlayıcı özellikteki konulara ilişkin kararların oylaması, gizli oylama ile temin edilir. Bağlayıcı grup kararlarının istisnai olması esastır. İlgili istisnalar, grup iç yönetmeliğinde gösterilir.

Grup tarafından yapılacak olan seçimlerde eşit oy çıkması halinde, oylama tekrarlanır. Tekrar edilen oylamada oyların yine eşit çıkması halinde oylama reddedilmiş sayılır.

2. İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Grupları

İl Genel Meclisi Grupları

Madde 69- (1) İl genel meclisi olan bir yerde en az partili üç il genel meclis üyesinin varlığı halinde, il genel meclisi grubu oluşur. İl genel meclisi Parti grupları, en az bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar. Başkanvekili, Parti teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu temin eder. Parti Tüzük ve programı çerçevesinde grupta konular ve sorunlar istişare edilir, alınan karara göre genel kurulda hareket edilir. Gizli oylama ile yapılan ve bağlayıcı olan grup kararlarına grup üyeleri uymak zorundadır.

Belediye Meclisi Grupları

Madde 70- (1) En az üç belediye meclis üyesinden teşkil etmek üzere, belediye teşkilatı olan her belediye meclisinde, Partili belediye başkanı ve Partili meclis üyelerinden oluşan gruba, Belediye Meclisi Parti Grubu denir. Belediye meclisi Parti grupları, en az bir grup başkan vekili ile bir sekreter seçerek çalışırlar. Başkan vekili, Parti teşkilatı ile grup arasındaki koordinasyonu temin eder. Parti Tüzük ve programı çerçevesinde, grupta konu ve sorunlar istişare edilir, alınan karara göre genel kurulda hareket edilir. Gizli oylama ile yapılan ve bağlayıcı olan grup kararlarına, Partili belediye başkanı hariç, grubun üyeleri uymak zorundadırlar.

İl Genel Meclisi Grupları ve Belediye Meclisi Gruplarına İlişkin Ortak Hükmeler

Madde 71- (1) İl ve ilçe başkanları, kademelerinde görev yapan il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerini, partinin yerel politikalarını belirlemek, çalışmalarını değerlendirmek ve bilgilendirme gayeleri ile gerek gördükleri hallerde toplantıya çağırabilirler. Bu toplantılara, toplantının içeriğine göre, parti teşkilat kademe başkanı başkanlık eder.

(2) İl Başkanı, il genel meclisi grubunun ve büyükşehir ve il (merkez ilçe) belediye meclisi grubunun başkanıdır. Merkez ilçeler hariç ilçelerde ilçe başkanı ilçe belediye meclis grubunun başkanıdır. İl, ilçe ve belde başkanının katılmadığı grup toplantılarına ilgili birim başkanı başkanlık eder.

ALTINCI BÖLÜM

PARTİ DİSİPLİN İŞLERİ

Disiplin Kurulları

Madde 72- (1) Parti disiplin kurulları, İl disiplin kurulları, Genel Merkez Disiplin Kurulu, TBMM grubu Genel Merkez Disiplin Kurulu ve Müşterek Disiplin Kurulundan müteşekkildir.

(2) Parti disiplin kurulları yetki alanlarına göre parti üyelerinin, Kanunlara, Parti Tüzüğüne, Programına ve Yönetmeliklerine, Parti'nin yetkili makam ve organlarının karar ve bildirimlerine aykırı davranışları halinde, parti üyelerinin hakkında disiplin soruşturması yapar ve karar verir.

Yetki

Madde 73- (1) Genel Merkez Disiplin Kurulu, Genel Merkez Yönetim Kurulunun talebi üzerine, Parti Kurucular Kurulu üyeleri, Genel Başkan, Genel Merkez Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri, Genel Merkez Disiplin Kurulu başkan ile asıl ve yedek üyeleri, il başkanı, il yönetim kurulu asıl ve yedek üyeleri, il disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri, TBMM'nin eski partili üyeleri ve partili büyükşehir, il ve ilçe belediye başkanları hakkında disiplin soruşturması yapar ve parti içi işlemler açısından kesin olarak karara bağlar.

(2) İl Disiplin Kurulu, kendi il sınırları içerisinde kayıtlı olan parti üyelerinin, Genel Merkez Disiplin Kurulu ve TBMM Parti Grup Disiplin Kurulunun görev ve yetkisi haricinde kalan disiplin soruşturmalarını, il yönetimin talebi üzerine yapar ve karara bağlar.

(3) Grup Disiplin Kurulu, Partili TBMM üyelerinin, Parti'den geçici veya kesin ihracını gerekli kılan eylemlerin dışında kalan, Tüzükte yazılı ve TBMM Parti Grup iç yönetmeliğinde belirtilen disiplin soruşturması gerektiren eylemleri hakkında Grup Yönetim Kurulunun istemi üzerine soruşturmalarını yapar ve karara bağlar.

(4) Müşterek disiplin kurulu, Partili milletvekilleri hakkındaki Parti'den geçici veya kesin olarak çıkarma cezasını gerektiren hallerde, ilgili soruşturmaları yapar ve karara bağlar.

(5) İvedi durumlarda Genel Merkez Yönetim Kurulu, il yönetim kurullarının tedbirli olarak görevden uzaklaştırma yetkilerini de kullanarak bir üyeyi yetkili disiplin kuruluna sevk edebilir.

İl Disiplin Kurulları

Madde 74- (1) İl disiplin kurulu, il kongresi tarafından il yönetim kurulunun seçimine ilişkin aynı usul ve esaslara göre seçilen beş asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Asıl üyelerin en az üçünün, yedek üyelerin de en az birinin hukukçu olmasına özen gösterilir.

(2) İl disiplin kurulları seçimlerinden sonra yapılan ilk toplantıda en yaşlı üye başkanlığında toplanır ve kendi aralarından yapılacak gizli oylama ile kurulun başkanlık divanı olan, il disiplin kurulu başkanını, il disiplin kurulu başkan yardımcısını ve il disiplin kurulu sekreterini seçer.

(3) İl disiplin kurulları ayda en az bir defa il başkanlığında daha önceden kararlaştırılan gün ve saatte toplanır. İvedi hallerde il başkanının talebi üzerine 7 gün içerisinde toplanır.

(4) İl disiplin kurulu, uyarma, kınama ile Parti üyeliğinden geçici veya kesin çıkarma cezalarını verebilir.

(5) İl disiplin kurulu kararlarına karşı, tebliğden itibaren on beş gün içinde ilgili kişi veya il yönetim kurulu, Genel Merkez Disiplin Kuruluna itiraz edebilir. İtiraz üzerine Yüksek Disiplin Kurulu'nun verdiği kararlar parti içi işlemler açısından kesindir.

(6) Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin kurulu kararı kesinleşir.

Genel Merkez Disiplin Kurulu

Madde 75- (1) Genel Merkez Disiplin Kurulu, Büyük Kongrede Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun seçimine ilişkin usul ve esaslara göre seçilen yedi asıl ve beş yedek üyeden oluşan partinin en üst disiplin kuruludur. Asıl üyelerin en az dördünün, yedek üyelerin de en az üçünün hukukçu olmasına özen gösterilir.

(2) Genel Merkez Disiplin Kurulu seçimlerinden sonra yapılan ilk toplantıda en yaşlı üye başkanlığında toplanır. Bu toplantıda kendi aralarında yapılacak gizli oylama ile Genel Merkez Disiplin Kurulu başkanını, Genel Merkez Disiplin Kurulu başkan yardımcısını ve Genel Merkez Disiplin Kurulu sekreterini seçerek kurulun başkanlık divanını oluştururlar.

(3) Genel Merkez Disiplin Kurulu ayda en az bir defa genel merkezde daha önceden kararlaştırılan gün ve saatte toplanır. Acele hallerde genel başkanın talebi üzerine 7 gün içerisinde Genel Merkez Disiplin Kurulu toplanır.

TBMM Grubu Genel Merkez Disiplin Kurulu

Madde 76- (1) Parti Grup Disiplin Kurulu, Grup yönetim kuruluna ilişkin usul ve esaslar ile grup iç yönetmeliğine göre kendi üyeleri arasından en az iki yıl için olmak üzere gizli oyla ve salt çoğunlukla seçeceği üç asıl iki yedek üyeden oluşur.

(2) Seçimden sonra ilk toplantıda üyeler kendi aralarından gizli oylama Grup Disiplin Kurulu başkanını, yardımcısını ve kurul sekreterini seçerek kurulun başkanlık divanını oluşturur.

(3) Tüzükte yazılı esaslar saklı kalmak kaydıyla grup üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturmasının şekli ve usulleri ile soruşturmayı gerektiren sair haller, verilecek disiplin cezaları ve kesinleşme halleri, Grup iç yönetmeliğinde gösterilir.

Müşterek Disiplin Kurulu

Madde 77- (1) Müşterek Disiplin Kurulu; Genel Merkez Disiplin Kurulu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Disiplin Kurulunun bir araya gelmesiyle oluşur. Genel Merkez Disiplin Kurulu Başkanı ve Sekreteri, Müşterek Disiplin Kurulunun da Başkanlık Divanını oluşturur.

(2) Partili milletvekillerine ilişkin olarak Grup Disiplin Kurulunun veya Genel Merkez Disiplin Kurulunun vermiş olduğu karara ilgilinin itirazı hâlinde, son ve kesin kararı Müşterek Disiplin Kurulu verir.

(3) Genel Merkez Disiplin Kurulu ile Grup Disiplin Kurulu'na ilişkin çalışma usul ve esasları, Müşterek Disiplin Kurulu için de geçerlidir.

Disiplin Kurullarına İlişkin Ortak Hükümler

Madde 78- (1) Disiplin kurulları, Kanunda belirtilen istisnalar dışında üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğuyla toplanır ve hazır bulunanların çoğunluğu ile karar verir.

(2) Disiplin kurullarının görev süresi, yeni disiplin kurulları seçilen kadar devam eder. Kurul üyeliklerinde boşalma olması halinde, sıradaki yedek üye, kurul başkanı tarafından göreve davet edilerek kurul üyeliği tamamlanır.

(3) Disiplin kurulu üyeleri, Partinin, kongre delegelikleri ve TBMM grup üyeliği hariç, hiçbir organında görev alamazlar. Eşler ile birinci ve ikinci derece kan ve sıhri hısımlar, aynı disiplin kurulunda birlikte görev alamazlar. Disiplin kurulu başkan ve üyeleri bunlarla ve kendileri ile ilgili yürütülen soruşturmalara ve kararlara katılamazlar.

(4) Disiplin kurulu üyeleri ile Parti arasında hiçbir hizmet bağı kurulamaz ve Partiden gelir sağlanamaz.

(5) Günü ve zamanı belli olan toplantılara, haklı mazeret olmaksızın art arda üç kez veya bir yıl içinde aralıklı altı kez katılmayan üye, kurul üyeliğinden istifa etmiş sayılır ve yerine yedek üye davet edilir.

(6) Disiplin kurulları, sevk kararında önerilen cezadan daha ağır bir ceza veremezler.

(7) Disiplin kararları kesinleşmesi ile sonuç doğururlar.

Süreler

Madde 79- (1) Disiplin kuruluna sevk edilen partili yazılı veya sözlü savunma hakkına sahiptir. Savunma için gerekli süre, disiplin kurulu başkanlığınca düzenlenmiş olan, uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezanın istenmesine sebep olan fiillerin açıkça gösterildiği yazılı çağrı belgesinin ilgiliye bildiriminden itibaren 15 gündür. Ancak seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkça veya yayın yolu ile işlenen disiplin suçları için bu süre 7 gündür. Savunma süresi içinde ilgili kişi savunma yapmamişsa, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

(2) Savunma davet yazısı, ilgilinin Parti üye kütüğünde yazılı adresine tebliğ edilir veya gönderilir. İlgili kişi bulunamaz veya kabulden imtina ederse, savunmadan vazgeçtiğine hükmedilerek dosyadaki bilgi ve belgelere göre gerekli karar verilir.

(3) Disiplin kurullarınca parti üyeleri hakkında verilen kararlar, kanunlar ve tüzük hükümleri ile zaruret hallerinden kaynaklanan durumlar saklı kalmak kaydıyla, 30 gün içinde ilgilie tebliğ olunur.

(4) Üyenin daha önce disiplin cezası almaması ve pişmanlık duyması halinde bir alt disiplin cezası verilebilir.

Disiplin suçları

Madde 80-

1. Uyarma cezası verilecek disiplin suçları şunlardır;

1.1 Görevi gereği parti organlarında katılması gereken toplantılara, davet edildiği halde mazeret bildirmeksizin katılmamak

1.2 Parti üyeleri hakkında, onur kırıcı sözler söylemek ve davranışta bulunmak

1.3 Aidat ödememek

2. Kınama cezası verilecek disiplin suçları şunlardır;

2.1 Parti üyeleri ve yöneticileri hakkında kasıtlı olarak gurur kırıcı beyanda bulunmak

2.2 Görevi gereği, tutması gereken parti defter ve kayıtlarını usulüne uygun olarak tutmamak

2.3 Parti organlarınca tevdi edilmiş görevi yapmamak veya ihmal etmek

2.4 Parti eşya veya malzemelerini usulsüzce kullanmak veya ihmal ile kaybetmek

3. Geçici Çıkarma cezası verilecek disiplin suçları şunlardır;

3.1 Partideki görevi gereği kendisine teslim edilen parti eşya veya malzemelerini kaybetmek veya görevden ayrılması durumunda teslim etmesi gerektiği halde teslim etmemek

3.2 Parti organlarındaki toplantılarda gizli kalması kararlaştırılan karar ve konuları açıklamak

3.3 Parti üyeleri ve yöneticileri hakkında yalan beyanda bulunmak, iftira atmak veya bu kişilere hakaret etmek

3.4 Parti çalışmalarının parti programı, tüzük ve kanunlara uygun olarak işleyişine aykırı davranışta bulunmak

3.5 Milletvekiliği, Belediye başkanlığı, İl genel meclisi veya belediye meclis üyeliği seçimlerinde partinin yetkili makamlarının onayı olmaksızın bağımsız aday olmak

3.6 Partili kimliğini kötüye kullanmak veya çıkar elde etmek için kullanmaya çalışmak

4. Kesin Çıkarma disiplin cezası verilecek suçlar şunlardır;

4.1 Partinin programı ve tüzüğüne aykırı davranışta bulunmak

4.2 Partinin resmi evrak ve kayıtları üzerinde tahrifat yapmak, gizlemek veya yok etmek

4.3 Kamuoyu önünde parti tüzel kişiliği, parti yöneticileri ve üyeleri hakkında gerçeğe aykırı beyanda bulunmak, haber yapmak, iftira atmak, hakaret etmek

4.4 Siyasi partiler kanununa göre, partiye üye olma şartlarını kesin olarak yitirmiş olduğu halde partiden istifa etmemek

- 4.5 İttifak olmadığı halde başka parti adaylarına çalışmak
- 4.6 Parti adayları aleyhine davranışta bulunmak
- 4.7 Parti kongrelerine ve aday yoklamalarına (ön seçim vb.) hile karıştırmak, oy pusulalarında değişiklik yapmak veya sahtecilik yapmak
- 4.8 Partinin, ekonomik değeri olan eşyaları ile parti parasını, şahsi işlerinde kullanmak veya zimmetine geçirmek
- 4.9 Parti organlarında görevli kişilere fiili saldırıda bulunmak veya bu saldırıları kışkırtmak
- 4.10 Kadına veya topluma karşı fiziki veya sözlü şiddet içeren fiillerde bulunmak

Disiplin Cezaları

Madde 81- (1) Uyarma, partilinin yazılı olarak dikkatinin çekilmesidir. Kınama, partilinin yazılı olarak kusurunun bildirimidir. Geçici çıkarma, partilinin üyeliğinin cezada belirtilen süre zarfında askıya alınarak ilişiğinin kesilmesidir. Geçici çıkarma cezası üç aydan az ve bir yıldan fazla olmamak üzere verilir. Kesin çıkarma, partilinin parti ile ilişkisinin tamamen kesilerek, üyeliğinin sona erdirilmesidir.

(2) Bir partili aynı yıl içinde ikinci defa aynı disiplin cezasını gerektiren suç işlerse bir üst disiplin cezası verilir.

(3) Partili milletvekilinin TBMM grup üyeliğinden kesin olarak çıkarılması durumunda partiden çıkarılır. Partiden kesin olarak çıkarılması halinde de TBMM parti grubu üyeliğinden çıkarılır.

DISİPLİN SUÇ VE CEZALARINA İLİŞKİN DİĞER HÜKÜMLER

Disiplin Suçlarında Zamanaşımı

Madde 82- (1) Disiplin suçunun meydana gelmesinden itibaren altı ay ve her halde iki yıl içinde disiplin kuruluna sevk kararı alınmamış ise ilgili disiplin suçundan dolayı soruşturma yapılamaz.

Tedbirli Olarak Disiplin Kuruluna Sevk

Madde 83- (1) Tedbirli olarak disiplin kuruluna sevk, üyenin Partideki görevlerinden derhal uzaklaştırılması sonucunu doğuran tedbir işlemidir. Partiden kesin veya geçici ihracı gerektiren hallerde, disiplin kuruluna sevke yetkili kurul, tedbirli olarak sevk kararı verebilir. Disipline sevk nedeni, Tüzüğün 80. maddesinin 4 fıkrasının 4.1, 4.2, 4.3 bentlerinde yazılı haller dışında kalan durumlara dayalı ise, tedbir kararının sevke yetkili kurulun üye tam sayısının 2/3

çoğunluğu ile alınması gerekir. Tedbir kararı il yönetim kurulunca verilmiş ise, hakkında tedbir kararı verilen üye, 7 gün içinde soruşturmayı yapacak disiplin kuruluna itiraz edebilir. Kurul bu itirazı 7 gün içinde karara bağlar. Taraflar, bu karara karşı 7 gün içinde Genel Merkez Disiplin Kurulu'na itiraz edebilirler. Genel Merkez Disiplin Kurulu'nun bu konuda 7 gün içinde vereceği karar kesindir. Tedbirli sevk kararları, Genel Merkez Yönetim Kurulu veya Genel Merkez Başkanlık Kurulu yahut TBMM Grup Yönetim Kurulu tarafından verilmiş ise, yukarıda yazılı süreler içinde soruşturmayı yapacak disiplin kuruluna itiraz edebilir. İtiraz üzerine 7 gün içinde verilecek karar kesindir. Disiplin kurulları, soruşturmanın her aşamasında tedbirin kaldırılmasına re'sen karar vermeye yetkilidirler. Kovuşturma sonunda disiplin kurulunca ceza verilmez veya uyarma yahut kınama cezasına dönüştürülür ise, başka bir karara gerek olmadan tedbir kalkmış sayılır ve ilgilinin tedbir kararı ile sona eren bütün hakları iade edilmiş olur.

Disiplin Cezalarına Karşı Yargı Nezdinde İtiraz Hakkı

Madde 84- (1) Partiden veya gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası almış olan üye, bu cezaya karşı, disiplin kuruluna sevk eden organ ile disiplin kurulunun görev ve yetkisizliğine veya alınan kararın kanuna, Parti tüzüğüne ve iç yönetmeliğe şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla, Parti içi itiraz yollarını kullandıktan sonra nihai karar niteliğindeki son karara karşı 30 gün içinde nihai kararı veren kurulun bulunduğu yerdeki yetkili mahkemeye itiraz edebilir. İtiraz üzerine mahkemenin 30 gün içerisinde vereceği karar kesindir.

Disiplin Cezalarını Af Yetkisi

Madde 85- (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkan'ın önerisi ile disiplin kurullarınca verilmiş disiplin cezalarını af edebilir. Disiplin kuruluna sevk yetkili olan kurullar ile disiplin cezası almış olan kişinin af istemleri, Genel Başkan'ın oluru ile GMYK gündemine alınır ve karara bağlanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

SEÇİMLER VE ADAYLAR

SEÇİMLERE KATILMA KARARI VE SEÇİM İTTİFAKI

Seçimlere Katılma İle İlgili Karar Yetkisi

Madde 86- (1) Partinin ülkede yapılacak her türlü seçime tamamen veya kısmen tek başına katılıp katılmamasına karar verme yetkisi, Genel Merkez

Yönetim Kurulu'na aittir. Yapılacak seçimle ilgili GMYK tarafından karar alınmaması halinde, Partinin her yerde seçime katılacak olduğu kabul edilir.

Seçim İttifakı Karar Yetkisi

Madde 87- (1) Milletvekili seçimlerinde seçimlere katılma yeterliliği olan diğer siyasi partiler ile ittifak yapmak suretiyle seçime katılmaya, ittifak protokolünü tasdik etme veya ittifaktan vazgeçmeye karar verme yetkisi GMYK'ya aittir.

Diğer Siyasi Parti Üyelerinin Parti Listesinden Aday Olması

Madde 88- (1) Milletvekili seçimine katılma yeterliliğine sahip olduğu halde seçime katılmayan diğer bir parti üyesinin, Parti listesinden aday gösterilmesi kararı GMYK yetkisindedir. Her halükârda bu karardan önce üyenin ve partisinin ayrı ayrı yazılı muvafakatlerinin alınması zaruridir.

MİLLETVEKİLİ SEÇİMLERİNDE ADAYLIK İŞLEMLERİ

TBMM Üyeliği Adaylık Başvurusu ve Ön İncelemesi

Madde 89- (1) TBMM üyeliği için adaylık başvuru tarihleri, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılır ve ilan edilir. Adaylık başvurusu, GMYK başka türlü karar almadıkça, doğrudan genel merkezdeki ilgili birime veya il başkanlıklarına adayın kendisi tarafından yapılır. Adaylık başvurularının tamamlanmasına müteakip Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nca, adaylar hakkında yasal nitelikler ve uygunluk açısından gerekli ön inceleme yapılarak veya GMBK tarafından oluşturulacak komisyona yaptırılarak, adaylık değerlendirmesine alınacakları gösterir teklif listesi hazırlanır ve Genel Merkez Yönetim Kurulu'na sunulur. Genel Merkez Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü incelemeyi yaparak ön seçim, aday yoklaması veya merkez yoklamasına katılabilecek aday adayları listelerini seçim çevresi esasına göre belirler.

Aday Tespiti ve Sıralanması Yöntemleri

Madde 90- (1) Genel, kısmi veya ara milletvekili seçiminde, tüzüğün 89. maddesinde yazılı olduğu şekilde ön inceleme sonucu belirlenen aday adayları arasından Parti adayları ve bu adayların liste sıralamaları;

1. Ön Seçim

2. Aday Yoklaması

3. Merkez Yoklaması yöntemlerinden birinin, birkaçının veya tamamının; aynı seçimde seçim çevresi ölçeğine göre aynı anda ve bir arada veya birinin ülke ölçeğinde tam olarak uygulanması yoluyla yapılır. Hangi seçim çevresinde

hangi yöntem veya yöntemlerle ve yöntemin hangi ölçekte uygulanacağına Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca karar verilir. Ancak milletvekili seçiminde, seçim çevrelerinin en az %50'sinde ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden birinin uygulanması suretiyle ile aday belirlemesine özen gösterilir.

Ön Seçim Yöntemi ile Aday ve Liste Sıralaması Yapmak

Madde 91- (1) Ön seçim, her seçim çevresinde Siyasi Partiler Kanunu'nda yazılı usul ve esaslara göre, o seçim çevresinde Partiye kayıtlı bütün üyelerin ön seçim seçmeni olarak; yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapacakları seçimle Parti adaylarını ve liste sıralamalarını belirlemeleridir.

Aday Yoklaması Usulü İle Aday ve Liste Sıralaması Yapmak

Madde 92- (1) Aday yoklaması, aday yoklaması seçmeni olarak nitelenen Partililer tarafından, Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre, aday ve liste sıralamasının yapılmasıdır.

Aday Yoklaması Seçmenleri

Madde 93- (1) Yoklamanın yapılacağı seçim çevresinde oturmakta olan ve Parti üyeliği devam eden:

1. Parti kurucuları,
2. Eski bakan ve milletvekilleri,
3. Belediye, il ve ilçe eski başkanları,
4. Yan kuruluş eski il ve ilçe başkanları ile
5. İlin Partili bakan ve milletvekilleri,
6. İlin Parti teşkilat kademeleri yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
7. İl disiplin kurulu başkanı ile asıl ve yedek üyeleri,
8. Partili belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri,
9. Partili il genel meclisi üyeleri,
10. Parti yan kuruluşlarının il ve ilçe yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
11. Parti üyeliği devam eden köy ve mahalle muhtarları,
12. İl ve ilçe kongresi asıl delegeleri,

13. İlin büyük kongre asıl delegeleri,

14. Partinin aday yoklaması tarihinden en az bir yıl önce belirlenmiş ve görevi devam etmekte olan mahalle ve köy temsilcileri ile

15. Ayrıca Seçim İşleri Yönetmeliğinde teşkilat yoklama seçmeni olarak açıklananlar.

(2) Birden fazla seçim çevresi olan illerde, yukarıda yazılı teşkilat yoklama seçmeni, üye olarak kayıtlı olduğu ilçenin bulunduğu seçim çevresinde olmak üzere ve sadece bir oy kullanabilir. Partili bakan ve milletvekilleri ise, tek oy olmak üzere, il içinde dilediği seçim çevresinde kullanabilirler.

Merkez Yoklaması Usulü ile Aday ve Liste Sıralaması Yapılması

Madde 94- (1) Merkez yoklaması usulü, tüzüğün 89. maddesine göre aday adaylıkları kabul edilenlerin, seçim çevrelerine göre aday ve liste sıralamalarının, doğrudan Genel Merkez Başkanlık Kurulu tarafından yapılmasıdır.

Aday Listelerindeki Boşalmanın Doldurulması

Madde 95- (1) İstifa, ölüm ve kısmi iptal gibi sebeplerle aday listelerinde boşalma olması durumunda, sıralama ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden biri ile yapılmış ise, boşluk liste sonuna kaydırmak suretiyle en çok oy almış liste dışı adayın listeye dahil edilmesi ile doldurulur. Ön seçim veya teşkilat yoklamasını, tümünden veya seçim çevresi ölçeğinde en az 1/3 nispetinde iptal edilmesi durumunda, boşalan adaylıkları tamamlama yetkisi Genel Merkez Başkanlık Kurulu'ndadır. Merkez yoklaması yöntemi ile yapılan listelerde meydana gelebilecek boşalmalarda ise liste Genel Merkez Başkanlık Kurulu'nun belirlediği ismin bildirilmesiyle yolu ile doldurulur.

Milletvekili Seçiminde Kontenjan Adaylığı

Madde 96- (1) Aday tespit ve sıralama işleminin, ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden biri ile yapılmasına karar verilmiş olması hallerinde, TBMM toplam üye sayısının %5'ini aşmamak üzere ilini, seçim çevresini ve liste sırasını ön seçim veya aday yoklamasından önce Yüksek Seçim Kurulu'na bildirmek şartıyla Genel Başkan merkez adayı göstermeye yetkilidir. Ön seçim veya aday yoklamasının kısmi uygulanması halinde Genel Başkan'ın göstereceği kontenjan aday sayısı, ön seçim veya aday yoklaması yapılan seçim çevrelerinden seçilecek milletvekili sayısı toplamının %5'ini aşamaz. Bir seçim çevresinde birden fazla ve iki milletvekili seçilecek seçim çevrelerinde Genel Başkan kontenjanı kullanılamaz. Seçimin yapılacağı tarihte milletvekili olanlar ile belediye başkanı olanlar, kontenjan yöntemi ile aday gösterilemezler.

Genel Başkan tarafından kontenjan adayı gösterilecekler, ön seçim ve aday yoklamasına katılamazlar.

YEREL SEÇİMDE ADAYLIK İŞLEMLERİ

Yerel Seçimde Adaylık ve Ön İnceleme

Madde 97- (1) Adaylık başvuruları, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca seçim takvimine göre belirlenecek tarihler arasında büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için Genel Başkanlığa, ilçe ve belde belediye başkan adaylığı için ilgili il yönetim kurulu başkanlığına, belediye ve il genel meclisi adaylığı için ilgili ilçe yönetim kurulu başkanlığına bizzat ve yazılı olarak yapılır. Büyükşehir ve il belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön seçim veya aday yoklamasına katılacakları belirleme işlemi olan ön inceleme yapma ve karar alma yetkisi, Genel Merkez Başkanlık Kurulu'na aittir. İlçe ve belde belediye başkan aday adaylarıyla ilgili ön inceleme işlemi, ilgili il yönetim kurulunca yapılır. İl Yönetimince yapılacak ön inceleme işlemi, Genel Merkez Başkanlık Kurulu onayı ile ilçe yönetiminin yapacağı ön inceleme işlemi ise il yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Bu şekilde onay yetkisi olan kurullar, gerekli değişiklikleri yapabilirler.

Yerel Seçim Aday Tespit ve Sıralama Usulü

Madde 98- (1) Ön inceleme sonucu oluşacak aday adayları arasından, belediye başkan adayları ile belediye ve il genel meclisleri adayları ve sıralamaları, tüzüğün 90. maddesinde yazılı yöntemlerden birisinin, birkaçının veya tamamının, aynı seçimde seçim çevresi ölçüğüne göre aynı anda ve bir arada yahut ayrı ayrı kısmi veya tam olarak uygulanması suretiyle hangi yöntemle yapılacağı, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılır.

Yerel Seçimde Ön Seçim, Aday ve Merkez Yoklaması

Madde 99- (1) Yerel seçimlerde adaylar önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri ile belirlenir. Hangi seçim çevresinde hangi yöntemin uygulanacağına Genel Merkez Başkanlık Kurulu karar verir. Önseçim, kayıtlı üyelerin katılımı ile yapılır. Aday yoklaması, aday yoklaması seçmeni olarak nitelenen Partililerin katılımı ile yapılır. Önseçim ya da aday yoklaması yargı yönetimi ve denetiminde yapılır. Merkez yoklamasında adaylar Genel Merkez Başkanlık Kurulu tarafından belirlenir. Genel Merkez Yönetim Kurulu bu yetkisini ilçe seçimleri için il yönetim kurullarına, belde seçimleri için ilçe yönetim kurullarına devredebilir. Yerel seçimlerde aday olmak isteyen il ve ilçe başkanları ile yönetim kurulu üyeleri yasal süreler içinde görevlerinden istifa etmek zorundadır.

ORTAK HÜKÜMLER

Alt Kademe Teşkilat Yöneticilerinin Aday Adaylığı

Madde 100- (1) Adayların ön seçim veya aday yoklaması yöntemlerinden birisi ile belirlendiği hallerde; alt kademe teşkilat başkanı ve yönetim kurulu üyelerinin görev yaptıkları yerden aday adayı olması durumunda, seçim takviminde belirtilen süre içinde görevlerinden istifa etmeleri zorunludur.

Partide Kayıtlı Olmayanların Adaylık Müracaatı

Madde 101- (1) Milletvekili ve yerel seçimlere aday adaylığı için Parti üyesi olma şartı aranmaz. Parti üyesi olmadan aday gösterilip seçilenler, Parti üyeliğine alınmış sayılırlar. Milletvekili seçilenlerin üyelik kayıtları tüzüğün 5. maddesi gereği genel merkezce tamamlanır. Diğerleri ise, üyelik kaydı için gereken evrakları, seçim sonuçlarının ilanından sonra on gün içinde ilgili ilçe başkanlığına verirler ve kayıt işlemlerini tamamlarlar.

Parti Adayı Olarak Seçilmiş Olanların Yeniden Adaylığı

Madde 102- (1) Parti listelerinden aday gösterilip seçilmiş olan belediye başkanları ve milletvekilleri, kesintisiz en fazla iki dönem aynı görevi yürütebilir. Ancak, ara veren kimseler tekrar aynı görevlere aday gösterilebilir. Yapılacak seçimde, doğacak duruma bağlı olarak merkez yoklaması usulü ile aday belirlenmesinin zorunlu olması hali hariç olmak üzere, kontenjan adayı olarak seçilmiş olan kimse, aynı yöntem ile tekrar aday gösterilemez.

Seçim İşleri Yönetmeliği

Madde 103- (1) Tüzükte, seçim işleri ve adaylıklarla ilgili olarak Yönetmelikle düzenleme yapılacağı belirtilen konular dahil, kanun ve Parti tüzüğüne aykırı olmamak şartıyla, genel veya kısmi yerel ve milletvekili seçimlerinde adayların başvuru usul ve esasları, ön seçim ve teşkilat yoklamalarıyla ilgili üye kayıt defterleri, teşkilat yoklama seçmen listelerinin hazırlanması ve seçim kurullarına verilmesi, sandık kurulu üyeliği, adayların tanıtım çerçevesi, müşahitlik, oy pusulalarının hazırlanması, seçim sonuçlarına itiraz gibi konularda ve ayrıca Tüzükte yazılı olanlar dışında aday yoklaması seçmeni olabilecekleri belirlemek, gerek adaylıklar ve gerekse seçimlerle ilgili olup, açık olmayan veya Tüzükte gösterilmeyen diğer konularda nasıl hareket edileceği, Genel Merkez Yönetim Kurulunca çıkarılacak Seçim İşleri Yönetmeliği ile düzenlenir. Genel Merkez Yönetim Kurulu, seçimlere ilişkin adaylık başvuru ve şartlarını, her seçime özgü olacak şekilde ilke kararlarıyla belirlemeye de mezun ve yetkilidir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MALİ HÜKÜMLER

Partinin Gelirleri (SPK Mad.61)

Madde 104-

1-Üye Aidatı ve Giriş Aidatı:

(1) Partiye kayıt sırasında partilinin kendisinin belirleyeceği şekilde en az 10 TL (Bir Türk Lirası) TL, en çok 50.000.- (Elli Bin Türk Lirası) TL giriş aidatı alınır.

(2) Parti üyelerinden ayrıca yıllık en az 12.- (On iki Türk Lirası) TL en çok 1.200.- (Bin iki Yüz Türk Lirası) TL üyelik aidatı alınır.

(3) Giriş ve üyelik aidatının taban ve tavan miktarlarıyla ilgili olarak belirleme yapmaya tüzükteki sınırlar içinde olmak kaydıyla, PARTİ YÖNETİM KURULU yetkilidir.

(4) Üye adayları üyelik başvuru belgesi imzalarken, yukarıdaki limitler arasında ne kadar aidat ödemeyi taahhüt ettiğini belirtir.

(5) Üye hakkında, aidat borcu nedeniyle geçici ve kesin ihraç disiplin cezaları verilemez.

(6) Aidat borcu olması, aksi Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılmış olmadıkça, Parti içi kademe seçimleri ile aday yoklamalarına katılmaya engel değildir.

(7) Bu konuda alınacak aksi bir kararın ve yapılacak kayıtlamanın geçerli olması için borçlu üyeye borcunu ödemesi için en az 10 günlük süre içeren yazılı uyarı yapılmış olması gerekir.

2- Partili Milletvekillerinden Alınacak Milletvekili Aidatı:

(8) Partili milletvekillerinin ödeyeceği aidattır. Bu aidatın miktarı ile ne kadarının grup giderlerine ne kadarının Parti genel merkezine ayrılacağına PARTİ YÖNETİM KURULU tarafından karar verilir. Ancak bu aidatın yıllık miktarı, milletvekili ödeneğinin net bir aylık tutarının yarısını aşamaz.

3- Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği aday adaylarından alınacak ve tutarı PARTİ YÖNETİM KURULU tarafından tespit edilir.

(9) Bu aidatın miktarı, yasadaki sınırlar içinde Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca karara bağlanır.

4- Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri rumuzların satışından sağlanacak gelirler,

5- Parti yayınlarının satış bedelleri,

6- Üye kimlik kartlarının ve parti defter, makbuz ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında alınacak paralar,

7- Partice tertiplenen balo, eğlence ve konser faaliyetlerinden sağlanacak gelirler,

8- Parti mal varlığından elde edilecek gelirler,

9- Siyasi Partiler Kanununda belirlenen miktarı aşmayacak bağışlar. Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı hiçbir ayni ve nakdi yardım ve bağışı kabul edemez.

(10) Parti, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyruğunda olmayan gerçek ve tüzel kişilerden herhangi bir suretle ayni veya nakdi yardım ve bağış kabul edemez.

10- Siyasi Partiler Kanununun 110 uncu maddesi uyarınca partiye intikal edecek taşınır ve taşınmaz mallar ile doğmuş ve doğacak her türlü hak ve alacaklar.

11- Devletçe yapılan hazine yardımları.

Gelirlerin Sağlanması Usulü (SPK, m.69)

Madde 105- (1) Partinin bütün gelirleri, Parti tüzel kişiliği adına yapılır ve kabul edilir.

(2) Partinin genel merkezi ile bütün teşkilat kademe organlarının kabul ve tahsil edilecek gelirler, Genel Merkez Yönetim Kurulunca bastırılan, seri ve sıra numaraları belli olan makbuz karşılığı sağlanır.

(3) Bastırılan bütün tahsilat makbuzları ile alt kademe organlarına gönderilecek tahsilat makbuzlarının seri ve sıra numaraları, genel muhaseplikçe bir deftere yazılarak takip edilir.

(4) Teşkilat kademeleri, aldıkları ve kullandıkları makbuzlar nedeniyle Genel Merkez Yönetim Kurulu'na karşı mali sorumluluk taşırlar.

(5) Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuz ile dip koçan veya kopyasında yer alır.

(6) Makbuzların asıl kısımlarıyla kopyalarında ve dip koçanlarında aynı seri ve sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçan veya kopyalarını saklama süresi,

Anayasa Mahkemesi'nin ilk inceleme kararının Partiyeye bildirim tarihinden itibaren beş yıldır.

(7) Yapılacak anlaşmalar doğrultusunda, finans kurumları, bankalar, GSM şirketleri, aracı kurumlar, EFT, diğer ödeme vasıtaları ve her türlü diğer teknolojik ödeme şekilleri ile bağış ve aidat kabul edilebilir.

(8) Partinin resmî internet sayfasına konulacak bir uygulama üzerinden partiye kredi kartı veya belirlenecek banka hesap numaraları üzerinden havale veya EFT yolu ile bağış veya aidat ödemesi yapılabilir. Kredi kartından yapılacak aidat ödemeleri, ilgili banka tarafından doğrudan Parti hesabına geçirilir. Kredi kartı veya havale yoluyla yapılacak bağışların usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

(9) 2820 sayılı kanunun 66. Maddesi hükmü gereğince banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmez.

Harcamaların Yapılmasında Gözetilecek Usul (SPK Mad.70 ve 74)

Madde 106- (1) Partinin amaçlarına aykırı harcama yapılamaz. Partinin bütün giderleri Parti tüzel kişiliği adına yapılır.

(2) Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesinde yazılı miktarı aşan bütün harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsiki gereklidir.

(3) Harcamalar, gideri yapan kademeye göre yetkili organın kararıyla yapılır. Acil hallerin gerekli kıldığı harcamanın Parti muhasebesine girebilmesi için, yetkili organ kararı ile olura bağlanması gerekir.

(4) Ancak yetkili organca onaylanmış ve teşkilat kademe bütçesinde bulunması şartıyla mevzuatta belirtilen miktarı geçmeyen harcamalar ile genel tarifeye bağlı giderler için ayrıca karar alınmasına gerek yoktur.

(5) Mal ve hizmet alımı ile yapım işleri, açık ihale, kapalı zarf usulü ve yazılı veya sözlü olmak üzere doğrudan temin veya pazarlık usullerinden herhangi biri ile yapılabilir.

(6) Partide ücret mukabili geçici veya sürekli olarak çalışan kişilere ödenen ayni ve nakdi sağlık ve sosyal yardım giderleri ile parti tarafından görevlendirilen kişiler tarafından yapılan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere ilişkin konaklama, yol masrafları ve diğer zorunlu harcamaları gider olarak kayıt edebilirler.

(7) Mal ve hizmet alım sözleşmelerinden kaynaklanan mahkeme kararları ile ödemeler ve diğer masraflar gider olarak kaydedebilirler.

(8) Parti kademe teşkilatları, bağlı buldukları üst kademeye, gelir ve giderleri hakkında altı ayı geçmeyen sürelerde hesap bildirimi yapmak zorundadırlar.

Belgeleri Muhafaza ve Mali Sorumluluk (SPK Mad.71)

Madde 107- (1) Elde edilen gelirlerin, demirbaş eşya ve malzemelerin muhafazası ile yapılacak harcamalar, sözleşmeler ve girilecek yükümlülükler; genel merkezde Parti tüzel kişiliği adına, illerde il yönetim kurulu, ilçelerde ilçe yönetim kurulu, beldelerde belde yönetim kurulu adına bu Tüzükte yetkili kılınmış veya adına iş yapılan organca işin niteliğine göre yetkilendirilmiş kişi yahut kurulca sağlanır ve yapılır.

(2) Parti alt kademe yönetim organları, üst kademe ve genel merkeze karşı muhafaza ve harcamadan ötürü şahsen ve müteselsilen sorumludurlar.

(3) Parti tüzel kişiliği adına sözleşme yapılmasına ve yükümlülük altına girilmesine ilişkin usul ve esaslar, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca tespit edilir.

(4) Bu esaslara aykırı olarak veya Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun yazılı oluru ile yetkili kılmadığı yahut sonradan bir kararla onaylamadığı alt kademe organlarının yaptıkları sözleşmeler ve giriştikleri yükümlülüklerden dolayı Parti tüzel kişiliği hiçbir surette sorumlu tutulamaz; Genel Merkez Yönetim Kurulu veya Genel Başkan yahut Parti tüzel kişiliği aleyhine sorumluluk yollarına başvurulamaz.

(5) Yetkilendirilmeksizin veya oluru sağlanmamış işlem ve eylemlerden doğan sorumluluk, sözleşme veya yükümlülük getiren işlem altında imzası olan kişi veya kişilere aittir.

(6) Parti üyelerine ve diğer gerçek ve tüzel kişilere hiçbir şekilde borç veremez.

Bütçe ve Hazırlanma Süreci (SPK Mad.73)

Madde 108- (1) Bütçe; politik olarak, parti tüzel kişiliğinin ve teşkilatının, yıllık olarak gelir ve gider tahminlerini gösteren, partinin yetkili organlarınca incelenip karara bağlanan ve bir takvim yılına ait mali işlemlerin dayanağını oluşturan belgedir.

(2) Her il teşkilatı kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsam üzere ayrı ayrı gelir tahminlerini ve gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderir.

(3) İl ve ilçe teşkilat bütçeleri genel merkezin bütçeleri ile birleştirilir. Bu bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi en geç ilgili tak-

vim yılından önceki aralık ayı sonuna kadar Parti Genel İdare Kurulu tarafından incelenir ve karara bağlanır.

(4) Partinin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir. Her il teşkilatı kendisine bağlı ilçe teşkilatlarını da kapsam üzere ayrı ayrı gelir tahminlerini ve gider miktarlarını gösteren bir yıllık bütçe hazırlar ve ilgili takvim yılından önceki Ekim ayı sonuna kadar Genel Merkeze gönderir. İl ve ilçe teşkilat bütçeleri Genel Merkezin bütçesi ile birleştirilir.

(5) Bu bütçeler ile aynı süre içinde hazırlanacak Genel Merkez bütçesi en geç ilgili takvim yılından önceki aralık ayı sonuna kadar Genel Muhasip tarafından incelenerek PARTİ YÖNETİM Kurulunda karara bağlanır.

(6) Genel Merkezin hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

(7) Partinin tüm mali iş ve işlemleri, bütçeleri, bilançoları, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesaplarının nasıl düzenleneceği hususları iç yönetmelikle düzenlenir.

Kesin hesabın Hazırlanması ve Onaylanması

Madde 109- (1) Kesin hesap; partilerin bir mali yıl içinde yapmış oldukları gelir ve giderlerin dönem sonundaki envanteri olarak tanımlanabileceği gibi, parti örgütleri tarafından ve genel merkez tasarrufuyla hazırlanan ve denetim için Anayasa Mahkemesi'ne verilen ve ait olduğu dönemin hesap sonuçlarının yer aldığı çizelgelerdir.

(2) Her il kademe yönetimi, bağlı ilçeleri de kapsayacak şekilde bütçe yılını izleyen nisan ayı sonuna kadar, bir önceki yıla ait bütçe uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesabını hazırlar ve Genel Merkeze gönderir.

(3) Genel merkez de aynı sürede kesin hesabını hazırlar ve illerden gelenlerle birlikte, incelenip birleştirilerek karara bağlanmak üzere, Genel Merkez Yönetim Kurulu'na sunar. Bu işlemlerin tamamı, Partinin kesin hesabını oluşturur.

Kesin hesabın Bildirimi (SPK Mad.74)

Madde 110- (1) Parti genel merkezi, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından incelenerek birleştirilen ve karara bağlanan Partinin kesin hesabı ile her il ile kesin hesap evrak örneğinin onaylı birer suretini, haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi'ne verir ve bir örneğini ise bilgi amacıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.

Tutulacak Defterler (SPK Mad.60)

Madde 111- (1) Parti teşkilat kademelerinin yönetim organları tarafından aşağıda yazılı defterlerin tutulması zorunludur:

1. Üye kayıt ve kabul defteri.
2. Karar defteri.
3. Gelen ve giden evrak kayıt defteri.
4. Gelir ve gider defteri.
5. Demirbaş eşya defteri.

(2) Defterlerin sayfaları ile kaç sayfadan ibaret oldukları, teşkilat kademesinin bulunduğu yer ilçe seçim kurulu başkanı tarafından mühürlenerek onaylanır.

(3) Yasa gereği tutulması zorunlu defterler dışında kalan ve Parti organ ve kurullarınca tutulmasında yarar görülen defterler ile gençlik kollarının

(4) Tüzükte yazılı olanlar dışında tutacakları defterler Yönetmelikte gösterilir.

(5) Parti dilerse gelir gider defteri yerine veya ilave olarak bilanço usulüne göre defter tutabilir.

(6) Parti gelirlerinin toplanmasında ve harcamalarda uygulanacak kurallar, bütçe ve kesin hesabın hazırlanması; gelir alındıklarının ve tutulması zorunlu defterlerin biçimi, basımı ve dağıtımı, örgüt yönetim birimlerinin bu konudaki görevleri ve sorumlulukları, Siyasi Partiler Kanununun öngördüğü ilkelere ve kurallara uygun olarak düzenlenen bir yönetmelik belirlenir.

1. Üye Kayıt ve Kabul Defteri

(7) Her ilçe yönetimince, ilçeye bağlı mahalle ve köy sayısı kadar, genel merkez tarafından hazırlanan üye kayıt ve kabul defterleri tutulur. Üyelerin, mahalle ve köy esasına göre kayıt sıra numarası verilerek üye defterlerine yazılmaları yapılır.

(8) Üye kayıt ve kabul defteri sadece ilçe teşkilatlarında bulundurulur.

(9) Üye başvuru belgeleri iki nüsha düzenlenir ve üzerine üye defterinde yer alan kayıt sıra numarası yazılır. Üye giriş beyannamesinin bir nüshası, ilçede bu işe ayrılmış dosyada muhafaza edilir. Diğer nüsha ise aynı şekilde muhafaza edilmek üzere il başkanlığına gönderilir.

(10) Başvurunun kabulü halinde üyelik kaydı, ilgilinin adı ve soyadı, T.C. Kimlik Numarası, doğum yeri ve tarihi, öğrenim durumu, mesleği veya sanatı, ika-metgâhı ve iletişim bilgileri, köy ve mahalle esasına göre düzenlenmiş olan Üye Kayıt Defterine, karar tarih ve sırasına uygun olarak işlenir.

2. Karar Defteri

(11) İlgili organ veya kurul kararlarının, tarih ve sıra numarasına göre yazıldığı defterdir. Kararlar, toplantıya iştirak edenler tarafından imzalanır.

(12) Muhalif olan üye muhalefetini yazarak imza eder. İstek halinde karar örneği kendisine verilir.

(13) Kongre tarafından alınan kararları içeren kongre tutanak özetleri, karar defterine geçirilir. Bu karar ve özetler, kongre divanı tarafından imzalanır.

3. Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri

(14) Kademeye gelen ve giden evrakların, tarih ve numara sırası ile kayıtlarının yapıldığı defterlerdir. Gelen evrakın asılları ile giden evrakın suretleri, kayıt numara ve tarihleri şerh düşülerek dosyalarda saklanır.

4. Gelir ve Gider Defteri

(15) Parti adına elde edilen gelirin, alınış nedenini ve yapılan giderlerin nereye harcandığını, ispatlayacak belgeler ile işlendiği defterdir.

5. Demirbaş Eşya Defteri

(16) Parti adına alınan veya Partiye bağışlanan demirbaş eşyalar, taşıt araçları ve taşınmaz malların, ilgili belgeleri de belirtilerek tarih sırasına göre yazıldığı defterdir.

Teftiş ve Denetim

Madde 112- (1) Her derecedeki Parti alt kademeleri ile yan ve yardımcı kuruluş organ ve üyelerinin, Parti adına yaptıkları tüm eylem ve işlemlerinin kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmelikleri ile kademe kongreleri ve Genel Merkez Yönetim Kurulu kararlarına uygunluğunun tespiti ile teşkilatı daha aktif hale getirmek, alınması gereken tedbirleri ve yapılması gereken çalışmalarını yerinde belirlemek amacıyla yapılacak faaliyetlerin bütünü, teftiş ve denetimin konusu ve amacıdır.

Denetim Yetkisi ve Görevi

Madde 113- (1) Her kademenin birinci ve en yetkili teftiş ve denetim mercii, ilgili kademenin kongre genel kuruludur.

(2) Genel Merkez Yönetim Kurulu, yan kuruluşlarıyla birlikte Partinin bütün teşkilatını doğrudan veya görevlendireceği elemanlar aracılığıyla her zaman denetleyebilir.

(3) Bu denetim; Parti tüzüğü ile Partinin amaç ve ilkelerine uygunluk açısından olabileceği gibi gelir ve giderler ile diğer mali işlemlerin denetimi şeklinde de olabilir.

(4) Teftiş ve denetimle görevlendirilecek olanlar ile teftiş ve denetimin usul ve esasları, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından çıkarılacak olan yönetmelik ile belirlenir.

Bağımsız Denetim

Madde 114- (1) Kamuya hizmet sorumluluğu üstlenmiş olan partimiz; şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinden hareketle üyelik aidatları, adaylık başvuru aidatları, devlet yardımları ve bağışlardan oluşan gelirleri ile partinin amaç ve faaliyetleri doğrultusunda yapılan tüm harcamalarını, Kamu Gözetimi Kurumu Resmi Siciline Kayıtlı olan Bağımsız Denetçilere denetletecektir.

(2) Bağımsız Denetimden geçmiş olan gelir ve giderlerimiz ve mali tablolarımız şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerimiz gereği her yıl düzenli olarak vatandaşlarımızla paylaşılacaktır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ORTAK HÜKÜMLER

Yetki ve Görev Devri

Madde 115- (1) Parti organları, yasanın devrine olur vermedikleri dışında kalan bütün konulardaki yetki ve görevlerini, belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde geçici veya sürekli olarak alt kademe organlarına devredebilir. Yetkili organın, alt bir organa görev vermiş olması, o görevi yapmak için gerekli olan yetkinin de devri anlamına gelir.

Tüzükte Bulunan Süreleri Kısaltma Yetkisi

Madde 116- (1) Tüzükte yapılacak işlemlerle ilgili ön görülmüş süreleri kısaltmaya, yasaların emredici hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU yetkilidir.

Parti Organlarında Görev Alanların İlgili Makamlara Bildirimi

Madde 117- (1) Parti kongreleri ve bu kongrelerde yapılan delege seçimleri ile Parti gruplarındaki görevlendirmeler, personel ve Partiyi temsil yetkisi olmayan uzman atama, temsilcilik ve komisyon görevlendirmeleri hariç olmak üzere her kademedeki Parti organları ile bu Tüzükte yazılı Parti görevine getirilenlerin adları ve soyadlarını, doğum yerlerini, tarihlerini, meslek veya sanatlarını gösterir liste ile ikametgâhları ve nüfus cüzdan örnekleri, ilgili kademe birim başkanlığı tarafından o yerin en büyük mülki amirliğine seçim veya atanmadan itibaren 15 gün içinde yazılı ile bildirilir.

(2) Birinci fıkradaki seçim ve görevlerin, genel merkez organlarıyla ilgili olması halinde bildirim aynı şekil ve aynı süre içinde doğrudan İçişleri Bakanlığı ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılır.

Parti Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi

Madde 118- (1) Parti tüzel kişiliğinin feshine ancak büyük kongrece karar verilebilir. Fesih kararı gizli oyla alınır. Toplantı yeter sayısı ise, bu Tüzükte büyük kongre ile alakalı toplantı yeter sayısının salt çoğunluğudur. Büyük kongrenin fesih kararı aldığı tarihte Parti tüzel kişiliği sona erer. Genel kurulun toplanamaması halinde, GMYK kararı ile fesih işlemi yapılır. Genel başkan fesih kararını, kararın alınmasından hemen sonra TBMM Başkanlığı'na, Anayasa Mahkemesi'ne, İçişleri Bakanlığı'na ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı ile bildirir. Parti tüzel kişiliğinin fesih kararı alınması halinde Parti mal varlığının nasıl tasfiye olunacağı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesi gereklerine uygun olacak şekilde büyük kongre tarafından karara bağlanır.

Tüzük ve Program Değişikliği

Madde 119- (1) Parti Tüzük ve programının kısmen veya tamamen değiştirilmesine kanun ve Tüzükte belirtilen usullere uygun olarak büyük kongre tarafından karar verilir.

Parti İç Yönetmelikleri

Madde 120- (1) Tüzükte çıkarılması öngörülen bütün iç Yönetmelikler ile iş ve faaliyetin gerekli kıldığı her tür Yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici metinleri oluşturmaya, Genel Merkez Yönetim Kurulu yetkilidir. Herhangi bir konuda Tüzükte öngörülen yönetmeliğin çıkarılmamış olması, o alanda faaliyette bulunmayı engellemez ve geciktirmez.

Parti Merkez Organlarının İlk Oluşumları

Madde 121- (1) Parti kurucuları, Partinin tüzel kişilik kazanmasını takip eden 15 gün içinde toplanarak belirleyeceği seçim yöntemine göre üyeleri arasından veya kurucular dışındaki kişiler arasından önce Partinin Genel Başkanı'nı, daha sonra belirleyeceği sayıdaki Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ve Genel Merkez Disiplin Kurulu üyelerini gizli oylama ile seçer, tüzüğün 117. maddesinde belirtilen makamlara da gerekli bildirimde bulunulur.

(2) Kurucular bu maddeye göre yapacakları toplantılara, Partinin TBMM'de bulunan grup üyeleri de katılır. Kurucular tarafından oluşturulan ilk Genel Merkez Yönetim Kurulu, yapacağı toplantıda toplantı takvimini belirleyerek, GMBK üyelerinin seçimini yapar.

Kurucular Kurulu Üyeleri

Madde 122- (1) Kurucular Kurulu, kuruluş bildirisinde yer alan Parti kurucuları ile bu kurul tarafından ilk büyük kongreye kadar oluşturulacak olan Genel

Merkez Yönetim Kurulu, Genel Merkez Disiplin Kurulu'nun Parti kurucuları dışından olan asıl üyeleri, Parti Genel Başkanı ve Parti üyesi milletvekillerinden oluşan kuruldur. Bu kurul üyeleri, göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunurlar. Kongre sonucu oluşan Genel Merkez Yönetim Kurulu, Genel Merkez Disiplin Kurulu üyeleri de göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunurlar. Bu bildirim verileceği merci Genel Başkan için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, diğerleri için ise Genel Başkanlıktır. Bildirimin konusu, yenilenmesi, gizliliği ve cezai hükümleri hakkında 3628 sayılı yasanın ilgili maddeleri uygulanacaktır.

Tüzükte Hüküm Bulunmayan Hallerde Uygulama

Madde 123- (1) Tüzükte hüküm bulunmayan hallerde Türk Medeni Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu'nun konuya ilişkin amir hükümleri ile Dernekler Kanunu'nun Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Yürütme

Madde 124- (1) Bu Tüzük hükümlerini Genel Merkez Yönetim Kurulu yürütür.

Yürürlük

Madde 125- (1) Parti kurucuları tarafından onaylanmış olan 125 esas, 7 geçici maddeden ibaret Türkiye'nin Sesi Partisi Tüzüğü, Parti kuruluş bildirgesinin İçişleri Bakanlığı'na verilmesiyle 2820 sayılı yasanın 8. maddesi gereği yürürlüğe girer.

Kurucular Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Geçici Madde 1- Kurucular Kurulu ilk olağan büyük kongre yapıncaya kadar, bu tüzük uyarınca Parti büyük kongresinin sahip olduğu bütün hak ve yetkileri kullanır.

Kademe Organlarının İlk Oluşumunda Organların Üye Sayıları

Geçici Madde 2- Kademelerin ilk kuruluşlarında merkez organları dahil, bütün kademe organları üye sayıları, Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilmiş olan asgari üye sayısı esas alınarak oluşturulabilir. Kurucu kurulların oluşturulmasında yedek üye gösterilmesi zorunlu değildir.

Kurucular Kurulu'nun Çalışması

Geçici Madde 3- Kurucular Kurulu en geç iki ayda bir olağan toplantı yapar. Genel Başkan, PARTİ YÖNETİM KURULU veya Kurucular Kurulu'nun en az 1/3'ünün talep etmesi halinde olağanüstü toplantı yapılır. Olağanüstü toplantı tarihinin tespiti ve üyelerin daveti, Genel Başkan tarafından yapılır. Kurul

toplantılarına Genel Başkan başkanlık eder. Açık oylamalarda eşitlik halinde Genel Başkan'ın oyu çift sayılır.

Kurucu Kademe Organ Üyelerinin Kongre Delegatesi

Geçici Madde 4- Parti teşkilat kademe yönetim kurullarının, kongre sürecinde Parti üyeliği devam eden kurucu üyeleri, kademenin yapılacak ilk olağan kongresinin tabii delegesidirler.

Kuruluştta Üye Yazım Yetkisi

Geçici Madde 5- Partinin, Siyasi Partiler Kanunu'nun 8. maddesine göre tüzeli kişilik kazanmasından sonra alt kademe teşkilatlarının oluşmasına kadar, üyelik başvuruları Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır ve buna ilişkin klasörde saklanır. Yapılacak üye kayıt işlemleri, alt kademelerin oluşmasından sonra ekleri ile birlikte ilgili alt kademelere gönderilir. Alt kademeler, belirtilen şekilde yapılmış üye yazım işlemlerini üye kayıt defterlerine aynen kaydetmek zorundadırlar.

Kurucu İl ve İlçe Yönetim Kurullarının İlk Oluşumu

Geçici Madde 6- İl ve ilçe kademe teşkilatlarının ilk kuruluşları, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca yapılacak atama ile oluşturulur. Önce kademe başkanını atanana kişiye "yetki" belgesi verilir. Bu kişinin oluşturacağı listenin, Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı tarafından onaylanması ile kurucu yönetim kurulu oluşmuş olur. Kurucu İl ve ilçe yönetim kurulları, el çektirilme nedenleri hariç olmak üzere, kendi kademelerinin kongrelerine kadar tüzüğün kurula verdiği hak ve yetkileri kullanırlar.

Kurucu Gençlik Kollarının İlk Oluşumu

Geçici Madde 7- Genel Merkez Teşkilat Başkanlığının koordinasyonunda;

(1) İl gençlik kolları başkanı, ana kademe il başkanının teklif edeceği adaylar arasından, ilgisine göre, Gençlik Politikaları Başkanlığı'nın önerisiyle Genel Merkez Başkanlık Kurulu tarafından atanır.

(2) İlçe gençlik kolları başkanı, il, ilçe ana kademe başkanları ile varsa il gençlik kolu başkanının önereceği adaylar arasından ilgisine göre Gençlik Politikaları Başkanlığı onayı ile atanır.

GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU LİSTESİ (ASİL)

1	ABDULKADIR AYDIN
2	ALİ CELASUN
3	BAHAR EVİN ÖZDEMİR
4	CANER FİDEL MEHMETOĞLU
5	ÇETİN KARATAŞ
6	DARA ATILLA ARAS
7	EN ÜŞ YAŞAR
8	FATİH ERDİNÇ
9	GÜLİZAR TABAKÇI
10	HARUN ORHAN
11	HÜSEYİN KALELİ
12	HÜSEYİN SADIKOĞLU
13	İSA ÖN
14	KADRİ İNCE
15	KASIM KARAKAŞ
16	KUTBETTİN DURDU
17	MAHMUT GÜLENAY
18	MEHMET ALİ GÜNDOĞAN
19	MEHMET EMİN ÖZKAN
20	MEHMET SADIK İZOL
21	MUHAMMET NURDOĞAN
22	MUHSİN GÜL

23	MUSTAFA ÖREN
24	MUTLU VARŞILI
25	MÜSLÜM DOĞAN
26	NİLGÜN SEVİNDİREN
27	OĞUZ AYDİN
28	ORHAN FİDAN
29	ÖMER İKE
30	ÖMER ŞAHİN DİNÇ
31	ÖZKAN GÖZE
32	RECEP TUNCER
33	SADET AVARKAN
34	SEDAT CİHANGİR
35	SELDA BODUR
36	SONGÜL KARAASLAN
37	SUAT ÖZAYDIN
38	SUAT YÜKSEL
39	ŞİNASİ HAKKI TANRIKULU
40	ŞİNASİ HAZNEDAR
41	TEKİN TOSUN
42	UĞUR KARACA
43	VAKKAS CEBE
44	YILMAZ ÜZEYİROĞLU

SES PARTİSİ

TÜRKİYE'NİN SESİ
ALTINÇAĞ PARTİSİ

📍 İlkbahar Mah. 606. Sk. No: 13 Çankaya/Ankara

☎ 0312 490 19 21

📧 sespartisiorg

📘 Ses-Partisi

📷 sespartisiorg

🌐 ww.sespartisi.org